

Regeringens proposition

2000/01:12

Beskattning av utländska nyckelpersoner

Prop.
2000/01:12

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 21 september 2000

Göran Persson

Bosse Ringholm
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa skattelättnader för utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige. Den särskilda ordningen, som innebär att 25 procent av lönen undantas från beskattning och från skyldighet att betala socialavgifter, tillämpas efter beslut av Forskarskattenämnden på utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner som avser att vistas i Sverige under en tidsperiod som inte överstiger fem år. Vidare undantas från beskattning ersättning för utgifter för flyttning, för egna och familjemedlemmars resor mellan Sverige och tidigare hemland och för avgifter för barns skolgång i grundskola och gymnasieskola. Lättnaderna föreslås bli tillämpliga endast under de tre första åren av vistelsen. Ytterligare förutsättningar för tillämpning av bestämmelserna är dels ett krav på särskild kompetens, dels att arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige och dels att arbetstagaren inte är svensk medborgare och inte heller har varit bosatt eller har stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som närmast föregått det år då arbetet påbörjas.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2001.

1 Förslag till riksdagsbeslut	3
2 Lagförslag	4
2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) ...	4
2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden	7
2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	10
2.4 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	11
2.5 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	12
3 Ärendet och dess beredning	14
4 Beskattningen av fysiska personer	15
4.1 Gällande skatte- och socialförsäkringsregler	15
4.1.1 Obegränsat skattskyldig fysisk person	15
4.1.2 Begränsat skattskyldig fysisk person.....	16
4.1.3 Socialförsäkringsregler.....	16
4.2 Överväganden och förslag	18
4.2.1 Inledning.....	18
4.2.2 Skattereglernas utformning	18
4.2.3 Personkretsen	21
4.2.4 Tidsperioden m.m.....	24
4.2.5 Tillämpning av bestämmelserna för utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner	25
4.2.6 Kontrolluppgifter.....	26
4.2.7 Socialavgifter	26
4.2.8 Övergångsbestämmelser.....	28
5 Finansiella effekter.....	29
6 Författningskommentar	30
6.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	30
6.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden.....	32
6.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	34
6.4 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	34
6.5 Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	34
Bilaga 1 Promemorians lagförslag.....	35
Bilaga 2 Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över promemorian Beskattning av utländska nyckelpersoner (Ds 1999:25).....	57
Bilaga 3 Lagrådsremissens lagförslag.....	58
Bilaga 4 Lagrådets yttrande.....	68
Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 21 september 2000.....	71

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden,
3. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
4. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
5. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Häri genom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229) dels att 11 kap. 22 och 23 §§, 12 kap. 3 § samt rubriken närmast före 11 kap. 22 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 11 kap. 23 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Ersättningar till utländska forskare

Ersättningar till utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner

22 §

Sådana ersättningar och förmåner som avses i 23 § och som lämnas på grund av en tillfällig anställning eller ett tillfälligt uppdrag i Sverige till en forskare som inte är svensk medborgare skall inte tas upp, om

– anställningen eller uppdraget avser kvalificerat forsknings- eller utvecklingsarbete med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, och

Experter, forskare eller andra nyckelpersoner skall inte ta upp sådan del av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån och sådana ersättningar för utgifter som avses i 23 §, om arbetet avser

1. specialistuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet,

2. kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, eller

3. företagsledande uppgifter eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag.

Första stycket gäller bara om

– arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige,

– forskaren omedelbart innan han började arbeta i Sverige var bosatt och verksam utomlands eller vistades här en kortare tid för uppdrag inom sitt verksamhetsområde utan att vara att anse som bosatt här.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas bara under en tid av högst två år eller, om det finns särskilda skäl, högst fyra år under en tioårsperiod.

Frågan om förutsättningarna enligt första stycket att inte ta upp sådana ersättningar och förmåner är uppfyllda prövas av Forskar-skattenämnden enligt lagen (1999:1305) om Forskarskatte-nämnden.

– arbetstagaren inte är svensk medborgare,

– arbetstagaren inte varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som föregått det kalenderår då arbetet påbörjas, och

– vistelsen i Sverige är avsedd att vara högst fem år.

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas bara under de tre första åren av den tidsbegränsade vistelsen.

23 §

Bestämmelserna i 22 § gäller

1. ersättning för utgifter som forskaren på grund av vistelsen i Sverige har haft

- för bostad i Sverige,
- för flyttning till eller från Sverige,
- för egna och familjemedlemmars resor mellan Sverige och hemlandet, och

– i form av avgifter för barns skolgång i Sverige, samt

2. förmån av bostad i Sverige.

Bestämmelserna i 22 § gäller

1. 25 procent av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån av arbetet, och

2. ersättningar för utgifter som arbetstagaren på grund av vistelsen i Sverige har haft för

- flyttning till eller från Sverige,
- egna och familjemedlemmars resor mellan Sverige och tidigare hemland, dock högst två resor per person och kalenderår, och
- avgifter för barns skolgång i grundskola och gymnasieskola eller liknande.

Som lön behandlas även sådana ersättningar i samband med sjukdom som avses i 30 § 1, 2 och 4 samt 42 § under förutsättning att ersättningen helt eller till huvudsaklig del grundar sig på inkomst

(22 § tredje stycket)

Frågan om förutsättningarna enligt *första stycket att inte ta upp sådana ersättningar och förmåner* är uppfyllda prövas av Forskarskattenämnden enligt *lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden*.

23 a §

Frågan om förutsättningarna enligt 22 § är uppfyllda prövas av Forskarskattenämnden.

12 kap.

3 §

Om den skattskyldige får sådan ersättning som enligt 11 kap. 21 eller 28 § inte skall tas upp, får de utgifter som ersättningen är avsedd att täcka inte dras av.

Om den skattskyldige får sådant skattefritt bidrag vid utbildning eller arbetslöshet som avses i 11 kap. 27 § tredje stycket, 34 § andra stycket och 35 §, får de utgifter som bidraget är avsett att täcka inte dras av.

Utgifter som täcks av sådana ersättningar till utländska forskare som enligt 11 kap. 22 och 23 §§ inte skall tas upp, får inte heller dras av.

Utgifter som täcks av sådana ersättningar till utländska *experter, forskare eller andra nyckelpersoner* som enligt 11 kap. 22 § och 23 § *första stycket 2* inte skall tas upp, får inte heller dras av.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001 och tillämpas första gången vid 2002 års taxering.

2. Äldre bestämmelser skall dock gälla i fråga om beslut som meddelats av Forskarskattenämnden enligt den upphävda lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige.

3. I fråga om arbetstagare som vid ikraftträdandet av denna lag påbörjat sådant arbete som avses i 11 kap. 22 § skall prövningen av en ansökan ske med utgångspunkt i förhållandena vid arbetets början.

Om en sådan ansökan bifalls, gäller inte ett beslut som före ikraftträdandet av lagen (2000:000) om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden meddelats av Forskarskattenämnden enligt den upphävda lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige för tid som det nya beslutet avser.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden

dels att nuvarande 3 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före nuvarande 5 § skall utgå,

dels att nuvarande 4, 5 respektive 6 § skall betecknas 3, 6 respektive 5 §,

dels att 1, 2, 7 – 9, nya 3, 5 och 6 §§ samt rubrikerna närmast före 1 och 2 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 4 §, och närmast före nya 6 § samt 7 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Uppgifter

Uppgifter *m.m.*

1 §

Forskarskattenämnden prövar *frågan* om de förutsättningar för skattelättnader som anges i 11 kap. 22 § inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda.

Forskarskattenämnden prövar om de förutsättningar för skattelättnader som anges i 11 kap. 22 § inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda.

Vid tillämpningen av denna lag är arbetstagare den som tar emot ersättning och arbetsgivare den som betalar ut ersättning.

Sammansättning

Sammansättning *m.m.*

2 §

Forskarskattenämnden är *knuten till Riksskatteverket. Ordförande i nämnden är Riksskatteverkets generaldirektör med överdirektören i verket som personlig suppleant.*

Nämnden skall i övrigt bestå av tre ledamöter, var och en med en personlig suppleant. Av ledamöterna skall en ha särskild insikt i beskattningsfrågor och två särskild insikt i forskningsfrågor. Motsvarande gäller deras suppleanter.

Forskarskattenämnden *består av sex ledamöter och fem personliga ersättare. Ledamöterna och ersättarna förordnas av regeringen för högst fyra år i taget.*

Regeringen utser bland ledamöterna en ordförande och en vice ordförande samt bland ersättarna en ersättare för vice ordföranden. Dessa tre skall ha särskild insikt i beskattningsfrågor. Övriga ledamöter och ersättare skall ha särskild insikt i

företagslednings-, forsknings- eller produktutvecklingsfrågor.

Svenska Arbetsgivareföreningen och Sveriges Industriförbund skall gemensamt ge förslag till en ledamot och en ersättare. Vetenskapsrådet skall ge förslag till två ledamöter och två ersättare. Närings- och teknikutvecklingsverket skall ge förslag till en ledamot och en ersättare.

(4 §)

En suppleant får kallas att delta i behandlingen av ett ärende i stället för ledamoten, om han har särskild sakkunskap inom det område som ärendet avser.

3 §

Om ersättaren har särskild sakkunskap inom det område som ärendet avser får han kallas att delta i behandlingen av ett ärende i stället för ledamoten.

4 §

Forskarskattenämnden är beslutför när ordföranden och minst tre andra ledamöter är närvarande vid sammanträdet. Nämnden är dock beslutför med tre ledamöter, bland dem ordföranden, om samtliga är ense om beslutet.

(6 §)

Om det framkommer skiljaktiga meningar vid en överläggning, tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken om omröstning i tvistemål.

Forskarskattenämnden är beslutför med ordföranden och två ledamöter, om de är ense om beslutet.

5 §

Om det framkommer skiljaktiga meningar vid en överläggning, tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken om omröstning i tvistemål.

Ansökan

(5 §)

En ansökan till Forskarskattenämnden skall vara skriftlig och avse en viss forskare. Ansökan får göras, förutom av forskaren, av den som anlitar eller avser att anlita forskaren och av arbetsgivaren i utlandet om forskaren

6 §

En ansökan till Forskarskattenämnden skall vara skriftlig och avse en viss person. Ansökan får göras av arbetsgivaren eller arbetstagaren.

Ansökan skall ha kommit in till nämnden senast tre månader efter det att arbetstagaren påbörjat arbetet i Sverige. Ansökan skall innehålla de uppgifter som behövs för att nämnden skall kunna pröva ansökan.

Beslut

7 §

Om Forskarskattenämnden finner att förutsättningarna för skattelättnader är uppfyllda, skall det anges i beslutet vilken tid beslutet avser.

8 §

Forskaren och den som anlitar eller avser att anlita forskaren skall underrättas om nämndens beslut, även om han inte är sökande.

9 §

Forskarskattenämndens beslut får inte överklagas.

Beslut av Forskarskattenämnden får överklagas till allmän förvaltningsdomstol av arbetsgivaren, arbetstagaren och Riksskatteverket.

Om arbetsgivaren eller arbetstagaren överklagar beslutet skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001 och tillämpas första gången vid 2002 års taxering.

2. I fall då arbetet påbörjas före den 1 april 2001 skall, i stället för 6 § andra stycket första meningen, gälla att ansökan skall ha kommit in till Forskarskattenämnden senast den 1 juli 2001.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter¹ skall införas en ny paragraf, 3 kap. 11 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

11 §

Kontrolluppgift om lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån för utländsk expert, forskare eller andra nyckelpersoner som avses i 11 kap. 22 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall även avse den del av ersättningen eller förmånen som enligt 11 kap. 22 och 23 §§ samma lag inte skall tas upp som intäkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001 och tillämpas första gången på kontrolluppgift till ledning för 2002 års taxering.

¹ Tidigare 3 kap. 11 § upphävd genom 1990:1136.

2.4 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

1 §

Den som betalar ut ersättning för arbete, ränta eller utdelning är skyldig att göra skatteavdrag enligt bestämmelserna i detta kapitel vid varje tillfälle då utbetalning sker.

Den som betalar ut ersättning för arbete, ränta eller utdelning *skall tas upp som intäkt* är skyldig att göra skatteavdrag enligt bestämmelserna i detta kapitel vid varje tillfälle då utbetalning sker.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2.5 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Häri genom föreskrivs att 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

1 §¹

Sekretess gäller i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. Motsvarande sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som avses i skatteregisterlagen (1980:343) för uppgift som har tillförts sådant register och hos kommun eller landsting för uppgift som lämnats dit i ett ärende om förhandsbesked i skatte- eller taxeringsfråga. Uppgift hos Tullverket får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. För uppgift i mål hos domstol gäller sekretessen endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Detsamma gäller uppgift som med anledning av överklagande hos domstol registreras hos annan myndighet enligt 15 kap. 2 § första stycket 3 eller 4. Har uppgift i mål hos domstol erhållits från annan myndighet och är den sekretessbelagd där, gäller dock denna sekretess hos domstolen, om uppgiften saknar betydelse i målet.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och, med undantag för arvsskatt och gåvoskatt, annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund samt skattetillägg och förseningsavgift. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Sekretessen gäller inte beslut, varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs, såvida inte beslutet meddelas i ärende om

1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga,
2. medgivande att skattepliktig intäkt enligt reglerna om statlig inkomstskatt inte skall anses uppkomma vid avyttring av aktier i fåmansföretag,
3. beskattning av utländska forskare vid *tillfälligt arbete i Sverige* när beslutet har fattats av
3. beskattning av utländska *experter, forskare eller andra nyckelpersoner* när beslutet har

¹ Lydelse enligt prop. 1999/2000:126.

Forskarskattenämnden.

fattats av Forskarskattenämnden.

Prop. 2000/01:12

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarande vid beskattning eller om skatteregister. I artiklarna 6.1 och 8.3 i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande av vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i viss immateriell äganderätt finns bestämmelser om att uppgift i vissa fall får lämnas till enskild. Vidare får utan hinder av sekretessen uppgift i en revisionspromemoria lämnas till en förvaltare i den reviderades konkurs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

3 Ärendet och dess beredning

Allmänt

I 1999 års ekonomiska vårproposition (prop. 1998/99:100, s. 167) aviserade regeringen att en promemoria med förslag till skattelättnader för utländska nyckelpersoner som vistas i Sverige under begränsad tid skulle presenteras inom kort. En promemoria, Ds 1999:25, Beskattning av utländska nyckelpersoner, har därefter utarbetats inom Finansdepartementet.

I *bilaga 1* finns promemorians lagförslag. Vid den tidpunkt då promemorian presenterades hade propositionen Inkomstskattelagen (prop. 1999/2000:2), ännu inte överlämnats till riksdagen. De lagförslag som genomförts till följd av denna proposition har därför inte beaktats i promemorian. Promemorian har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Promemorian och en sammanställning av remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (Fi1999:1945).

Genom en skrivelse den 15 november 1999 anmäldes lagstiftningen om beskattning av utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige till EU-kommissionen enligt artikel 88 punkt 3 i EG-fördraget som gäller stödordningar. Frågan var om de skattelättnader som enligt förslaget skall medges vissa utländska nyckelpersoner är att anse som statsstöd som inte är förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 87 i EG-fördraget. EU-kommissionen begärde ytterligare upplysningar genom skrivelser den 9 december 1999 resp. den 10 februari 2000. Den 3 maj 2000 beslutade EU-kommissionen att åtgärden att medge skattelättnader enligt den föreslagna lagstiftningen inte utgör statsstöd i EG-fördragets mening.

Regeringen lägger i denna proposition fram ett förslag om beskattning av utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner på grundval av förslagen i promemorian.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 17 augusti 2000 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 3*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*. Lagrådet har haft synpunkter på utformandet av vissa paragrafer i inkomstskattelagen (1999:1229). Regeringen har i huvudsak följt Lagrådets synpunkter. Lagrådet har förordat att Forskarskattenämndens beslut skall kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Med anledning av Lagrådets synpunkter föreslås att bestämmelsen om överklagande i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden ändras. Denna fråga har under hand beretts med Länsrätten i Stockholms län. Bestämmelsen kommenteras i avsnitt 4.2.5 och författningskommentaren.

I lagrådsremissen fanns även ett förslag om möjlighet för Forskarskattenämnden att vid behandlingen av en ansökan om skattelättnader förelägga sökanden att inkomma med ytterligare upplysningar. Med hänsyn till vad Lagrådet anfört och att Forskarskattenämnden alltid

4 Beskattningen av fysiska personer

4.1 Gällande skatte- och socialförsäkringsregler

4.1.1 Obegränsat skattskyldig fysisk person

En fysisk person som är obegränsat skattskyldig i Sverige är skattskyldig till kommunal och statlig inkomstskatt för all inkomst som förvärvats såväl inom som utom Sverige och till statlig förmögenhetsskatt för all förmögenhet oavsett om förmögenheten finns i Sverige eller utomlands. Som obegränsat skattskyldig i Sverige räknas den som är bosatt här, den som vistas stadigvarande här och den som har väsentlig anknytning hit och som tidigare har varit bosatt här. En sammanhängande vistelse om sex månader anses i praxis som stadigvarande.

Vidare föreligger skattskyldighet till fastighetsskatt för fastighet belägen i Sverige och för privatbostad i utlandet. Fastighetsskatt tas ut med 1,5 procent av taxeringsvärdet på småhusenhet belägen i Sverige och med 1,5 procent av 75 procent av marknadsvärdet för privatbostad utomlands. I budgetpropositionen för 2001 (prop. 2000/01:1) föreslås att skattesatsen i stället skall vara 1,2 procent.

Skattepliktig förmögenhet enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, SFL, utgörs av värdet av den skattskyldiges tillgångar i Sverige och utomlands efter avdrag för skulder. Skattesatsen är 1,5 procent på den del av den skattepliktiga förmögenheten som överstiger 900 000 kronor (= beskattningsbar förmögenhet). I budgetpropositionen för 2001 föreslås att fribeloppet höjs till 1 miljon kronor för ensamstående och 1,5 miljoner kronor för sambeskattade par.

Den som inte är svensk medborgare och vistas här under en tidsbegränsad period som inte överstiger tre år, behandlas dock som begränsat skattskyldig vid tillämpning av SFL.

För utländska forskare gäller enligt 11 kap. 22 och 23 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), IL, vissa skattelättnader vid tillfälligt arbete i Sverige under en tidsperiod inte överstigande två år eller, om det finns särskilda skäl, högst fyra år under en tioårsperiod. Skattelättnaden medges endast om forskaren omedelbart före anställningen har varit bosatt och verksam utomlands eller vistats här en så kort tid för uppdrag inom sitt verksamhetsområde att han inte blivit obegränsat skattskyldig här. Uppdraget skall avse kvalificerat forsknings- eller utvecklingsarbete med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att betydande svårigheter föreligger för en rekrytering i Sverige. Skattelättnaden innebär skattefrihet för vissa i lagen särskilt angivna kostnadsersättningar. Beslut om skattelättnader meddelas av Forskarskattenämnden efter ansökan t.o.m. 2001 års taxering enligt lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige och fr. o. m. 2002 års taxering enligt lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden.

Före 1990 års skattereform gällde dessutom att forskaren som skattepliktig intäkt skulle ta upp endast 70 procent av den lön han erhöll vid den tillfälliga anställningen eller det tillfälliga uppdraget i Sverige.

4.1.2 Begränsat skattskyldig fysisk person

En begränsat skattskyldig fysisk person är endast skattskyldig för vissa inkomster som härrör från Sverige. En begränsat skattskyldig person är enligt definitionen i inkomstskattelagen en person som inte är obegränsat skattskyldig. En begränsat skattskyldig person beskattas t.ex. för lön upp- buren för arbete i Sverige. Skatten är en definitiv statlig inkomstskatt och skattesatsen är 25 procent av bruttolönen.

Ränta som betalas från Sverige till en begränsat skattskyldig är skattefri – utom i fråga om sådant belopp som vid positiv räntefördelning skall tas upp som intäkt i inkomstslaget kapital – medan kupongskatt på 30 procent tas ut på utdelning från svenska bolag till en sådan person. I fråga om personer med hemvist i något land med vilket Sverige har ingått skatteavtal är dock skatten på utdelning i normalfallet reducerad till 15 procent. Vidare föreligger skattskyldighet för fastighet belägen i Sverige. En begränsat skattskyldig person är även skattskyldig för kapitalvinst vid försäljning av sådan fastighet. För kapitalvinst på andelar i svenska bolag m.m. föreligger skattskyldighet för en begränsat skattskyldig person under förutsättning att han vid något tillfälle under tio kalenderår före avyttringsåret varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här.

En begränsat skattskyldig person är vidare skattskyldig till förmögenhetsskatt för i Sverige belägen privatbostadsfastighet och privatbostadsrätt samt för småhus med tillhörande tomtmark på lantbruksenhet som på ägarens begäran räknas som näringsfastighet.

4.1.3 Socialförsäkringsregler

Socialförsäkringsrättens bosättningsbegrepp är annorlunda än skatte- rättens. En person anses bosatt i Sverige om han har sitt egentliga hemvist här. Den närmare bedömningen i ett sådant fall sker enligt folkbokföringens regler om dygnsvila. Den som kommer till Sverige i avsikt att vistas här stadigvarande anses också bosatt i Sverige. Detsamma gäller den som kommer till Sverige i avsikt att vistas här en begränsad tid om anledningen till vistelsen är förvärvsarbete eller studier och vistelsen är avsedd att vara mer än ett år. Även medföljande make eller sambo och barn under 18 år anses bosatta här om de skall vistas här mer än ett år.

Omvänt gäller att den som lämnar Sverige anses bosatt här endast om utlandsvistelsen är avsedd att vara längst ett år.

Socialförsäkringslagen (1999:799) träder i kraft den 1 januari 2001. Den innehåller bestämmelser om vem som omfattas av social trygghet genom svensk socialförsäkring och vissa bidragssystem. Rätten till en förmån skall enligt socialförsäkringslagen grundas på bosättning eller förvärvsarbete i Sverige om inte något annat särskilt anges.

Den bosättningsbaserade försäkringen avser garantibelopp och bidrag, t.ex. ersättning för sjukvård, barnbidrag och bostadsbidrag (3 kap. 1 och 2 §§ socialförsäkringslagen). Den arbetsbaserade försäkringen avser inkomstförlust och omfattar t.ex. sjukpenning och inkomstgrundande ålderspension (3 kap. 4 och 5 §§ socialförsäkringslagen). Endast ett försäkringsvillkor gäller för vardera försäkringsgrenen nämligen bosättning i Sverige respektive arbete i Sverige. Varken svenskt medborgarskap eller inskrivning hos allmän försäkringskassa är något försäkringsvillkor.

Inkomstpension och premiepension beräknas utifrån de pensionsrätter som fastställs för respektive pension för den försäkrade, medan tilläggs-pensionen skall beräknas utifrån de pensionspoäng som intjänats. Pensionsrätt och pensionspoäng skall fastställas årligen och grundas på de inkomster och andra belopp som är pensionsgrundande enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, LIP.

Inkomstpensionens storlek är också beroende av den allmänna inkomstutvecklingen och storleken av premiepensionen är beroende av värdeutvecklingen på de medel som fonderats. Tilläggs-pensionens storlek är vidare genom följsamhetsindexering beroende av den allmänna inkomstutvecklingen.

Pensionsgrundande inkomst, dvs. inkomst som härrör från förvärvsarbete eller socialförsäkringsersättningar m.m., och pensionsgrundande belopp skall fastställas för den försäkrade tidigast fr. o. m. det år då den försäkrade fyller 16 år. Någon övre åldersgräns för fastställande av pensionsgrundande inkomst finns inte. Pensionsgrundande inkomst skall fastställas endast under förutsättning att den försäkrades inkomster av anställning och annat förvärvsarbete före avdrag för allmän pensionsavgift uppgår till minst 24 procent (27 procent enligt förslag i budgetpropositionen för 2001) av prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, AFL, dvs. det basbelopp som är relaterat till prisutvecklingen. Någon motsvarande begränsning finns inte för pensionsgrundande belopp, dvs. sådant belopp som i princip ersätter bortfall av förvärvsinkomst.

Pensionsgrundande inkomst respektive pensionsgrundande belopp skall fastställas till den del dessa under året sammanlagt inte överstiger en viss nivå, det s.k. intjänandetaket. Intjänandetaket skall motsvara 7,5 inkomstbasbelopp, dvs. det basbelopp som årligen skall räknas om med hänsyn till den relativa förändringen i inkomstindex. Hänsyn tas således till den allmänna inkomstutvecklingen sådan denna bestäms av inkomstindex.

Försäkrad som är inskriven hos allmän försäkringskassa har rätt till sjukpenning om hans sjukpenninggrundande inkomst uppgår till minst 24 procent av det för året gällande prisbasbeloppet. Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar eller andra skattepliktiga förmåner som en försäkrad kan antas komma att få som inkomst av anställning eller annat förvärvsarbete. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst bortses från inkomst som överstiger 7,5 prisbasbelopp.

Socialavgifter och allmän löneavgift betalas av arbetsgivaren med 32,92 procent (29,83 procent + 3,09 procent, inkomståret 2000) på

summan av vad arbetsgivaren under året utgett som lön i pengar eller annan ersättning för utfört arbete. Enligt förslag till ny socialavgiftslag i prop. 2000/01:8 skall arbetsgivaravgifter betalas på avgiftspliktig ersättning för arbete i Sverige, dvs. löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar som inte är skattefria enligt IL, som den avgiftspliktige har utgett under en kalendermånad. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2001. I budgetpropositionen för 2001 föreslås att socialavgifter och allmän löneavgift skall tas ut med 32,82 procent (30,13 procent + 2,69 procent).

Vidare skall den som uppbär inkomst som är pensionsgrundande betala allmän pensionsavgift med sju procent (inkomståret 2000). Avgiften beräknas på inkomst som den enskilde är skattskyldig för enligt IL. Dock bortses från inkomster som överstiger 8,07 förhöjda prisbasbelopp. Den del av den allmänna pensionsavgiften för vilken skattereduktion inte erhållits är avdragsgill vid inkomstbeskattningen.

4.2 Överväganden och förslag

4.2.1 Inledning

Behovet av en lagstiftning som särskilt beaktar de problem som uppkommer vid tillfälliga anställningar av utländsk personal har accentuerats genom att bl.a. våra grannländer har infört sådan lagstiftning. Det kan innebära att dessa länder ter sig mera attraktiva när internationella företag väljer land för nyetableringar. Krav har därför rests på särskilda skatteregler för sådana internationellt efterfrågade nyckelpersoner för att minska företagets lönekostnader. En sådan lättnad kan också motiveras av att de förmåner, som är skälet till det relativt höga uttaget av skatter och avgifter i Sverige, ofta inte kommer dessa nyckelpersoner tillgodo, t.ex. i de fall då familjen bor kvar i det tidigare hemlandet. En sådan särskild ordning för nyckelpersoner skulle skapa incitament för företag att förlägga eller behålla bl.a. koncernledande funktioner som kräver utländsk personal i Sverige. Minskade lönekostnader skulle göra det möjligt för de svenska företagen att erbjuda en marknadsanpassad lön och därmed kunna konkurrera om kvalificerade personer med krav på en hög lön efter skatt. Ett viktigt syfte med sådana regler skulle vara att stärka Sveriges internationella konkurrensförmåga genom att främja forskning och produktutveckling av internationellt snitt i svenska företag och forskningsinstitutioner och bidra till att ny kunskap och teknologi kommer svensk ekonomi till del.

4.2.2 Skattereglernas utformning

Regeringens förslag: 75 procent av lönen skall tas upp som intäkt. I övrigt sker beskattning av löneinkomsten helt enligt bestämmelserna i inkomstskattelagen (1999:1229). Vissa ersättningar för utgifter undantas från skatteplikt. Övriga inkomster behandlas enligt de regler som gäller för obegränsat skattskyldiga personer. Motsvarande underlag, 75 procent, används vid beräkningen av socialavgifterna.

Promemorians förslag: Promemorian innehåller två alternativa förslag till skattelättnad för utländska nyckelpersoner. Enligt alternativ 1 beskattas 75 procent av inkomsten - således en skatte- och avgiftsfri del på 25 procent. Enligt alternativ 2 beskattas bruttointkomsten med en skattesats på 25 procent. Vissa kostnadsersättningar föreslås skattefria enligt båda alternativen. I övrigt sker beskattning som för obegränsat skattskyldiga personer. Promemorians alternativ 1 stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket (RSV)* och *Riksförsäkringsverket* förordar alternativ 1 ur administrativ synvinkel. *RSV* framhåller att alternativ 2 är olämpligt med hänsyn till att det blir fråga om att tillämpa två olika beskattningssystem parallellt eftersom de här aktuella personerna blir obegränsat skattskyldiga i Sverige och skall därmed lämna allmän självdeklaration för övriga inkomster. *Landsorganisationen i Sverige, LO, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Företagarnas Riksorganisation* och *Stockholms Handelskammare* avstyrker båda förslagen. *Tjänstemännens Centralorganisation* och *Svensk Handel* tar inte ställning till förslagen. Övriga remissinstanser förordar en lagstiftning enligt alternativ 2.

Handelshögskolan i Stockholm anser att skattefrihet för ersättning för utgifter för bostad och försäkringar bör övervägas. *LO* anser att det bör finnas ett tak för de skattefria ersättningarna och att ersättning för utgifter för barns skolgång inte bör vara skattefri.

Skälen för regeringens förslag: Det är framför allt tre olika metoder som använts i de länder som har infört särskilda lättnader vid beskattningen av utländska nyckelpersoner. Man har antingen medgett ett avdrag från lönen före skatt, ibland rubricerat som ett skattefritt bidrag, eller tillämpat en lägre skattesats än för övriga obegränsat skattskyldiga personer eller också har man endast undantagit vissa ersättningar för utgifter från skatteplikt. När fråga är om att tillämpa en lägre skattesats tas denna ut på bruttolönen. Ett fjärde alternativ kunde vara att dels medge ett avdrag från lönen och dessutom undanta vissa ersättningar för utgifter från skatteplikt. En sådan ordning gällde före 1990 års skattereform enligt lagen om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige.

En lösning enligt alternativ 2 innebär att två beskattningssystem skulle tillämpas samtidigt, dels ett bruttobeskattningssystem för lönen, dels ett nettobeskattningssystem för övriga inkomster eftersom personen i fråga blir obegränsat skattskyldig i Sverige och därmed skall lämna självdeklaration. Den som skulle omfattas av den särskilda inkomstskatten för utländska nyckelpersoner skulle i sådant fall gå miste om grundavdrag, allmänna avdrag och övriga avdrag från inkomst i inkomstslaget tjänst, såvida han inte har andra förvärvsinkomster som berättigar till sådana avdrag. De administrativa fördelar som uppnås med det bruttobeskattningssystem som tillämpas enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) uppkommer inte för de här aktuella personerna eftersom de, till skillnad mot dem som omfattas av SINK, är obegränsat skattskyldiga och därmed i de allra flesta fall ändå deklarationsskyldiga.

Lönesättningen för de flesta inom den personkrets som företag och forskningsinstitutioner efterfrågar i detta sammanhang sker normalt utifrån ett nettobetraktelsesätt, dvs. lönen bestäms efter vad den anställda har kvar efter skatt. En lägre beskattning av en marknadsanpassad lön innebär naturligtvis en reducering av lönekostnaden både i fråga om skattekostnaden och – om samma underlag används vid beräkningen av socialavgifterna – avgiftskostnaden.

En kombination av en beskattning av ett reducerat lönebelopp och vissa skattefria ersättningar – enligt promemorians alternativ 1 – tar hänsyn såväl till arbetsgivarens lönekostnad för arbetstagaren som arbetstagarens extra utgifter för tjänstgöring i ett annat land än det tidigare hemlandet och bidrar till att denne tillförsäkras en ekonomisk standard jämförbar med den i det tidigare hemlandet. Ett sådant system framstår som ändamålsenligt om man vill uppnå det inledningsvis angivna syftet. Enligt förslaget till ny socialavgiftslag tas socialavgifter ut endast på löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar som inte är skattefria enligt IL, vilket innebär att beskattnings- och avgiftsunderlaget blir detsamma, dvs. 75 procent av lönebeloppet (om socialavgifter se vidare avsnitt 4.2.7). Underlaget för allmän pensionsavgift är detsamma som för socialavgifter vilket innebär att även sådan avgift tas ut på den skattepliktiga delen av lönen.

Med hänsyn till att de här aktuella personerna är obegränsat skattskyldiga föreligger rätt till bl.a. ränteavdrag enligt 42 kap. 1 § IL, allmänna avdrag enligt 62 kap. IL och grundavdrag enligt 63 kap. 3–5 §§ IL. Uppkommer underskott i inkomstslaget kapital får skattereduktion göras enligt 65 kap. 9 och 12 §§. Sådan skattereduktion räknas av mot kommunal inkomstskatt, statlig inkomstskatt och statlig fastighetsskatt.

Mot bakgrund av det anförda anser regeringen att övervägande skäl talar för en lagstiftning på grundval av promemorians alternativ 1, med en skattefri lönedel. Regeringen ställer sig också bakom förslaget att vissa ersättningar för utgifter undantas från beskattning.

I den delen vill regeringen anföra följande. Det är inte ovanligt att det i löneavtalet ingår en s.k. rörlighetspremie som ger arbetstagaren det nödvändiga incitamentet till att arbeta utanför det egna landets gränser. Premiens storlek är beroende av en lång rad faktorer, t.ex. makas eller makes möjlighet till förvärvsarbete i det nya hemlandet, utgifter förbundna med flyttning samt eventuella merutgifter som är knutna till vistelsen i utlandet för arbetstagaren och dennes familj. Också arbetstagarens utgifter till följd av att han eventuellt föredrar privata tjänster framför offentligt subventionerade eller helt avgiftsfria tjänster – t.ex. privatsjukvård och undervisning för barn i privatskolor – kan räknas till dessa utgifter. Genom att beakta dessa utgifter ges kompensation för den ”välfärdsförlust” i vid mening som är förbunden med att avstå från hemlandets förmåner.

Rörlighetspremien varierar med skillnaderna mellan det land den anställda kommer ifrån och det land där den nya anställningen påbörjas på sådant sätt att t.ex. ett företag som anställer två personer i motsvarande befattningar från olika länder med samma kvalifikationer skall kunna ge dem olika lön. Premien kan i stället för att vara inkluderad i lönen ges som en särskild skattefri ersättning för utgifter. Ett sådant system ger

arbetsgivaren en ökad flexibilitet vid lönesättningen genom att ersättningen kan anpassas till den faktiska utgiften. Eftersom utgifterna torde variera från arbetstagare till arbetstagare blir det enklare att ersätta den faktiska utgiften än att beräkna lönen för var och en så att full utgiftstäckning erhålls efter skatt.

Sådana utgiftsersättningar som betalas av arbetsgivaren och som kan undantas från beskattning bör vara relaterade till den tidsbegränsade vistelsen i Sverige och i princip vara ersättningar för utgifter som föranletts av att den anställde flyttat hit. Regeringen föreslår att skattefriheten omfattar ersättningar för dels utgifter för flyttning till och från Sverige, dels utgifter för barns skolgång ifråga om grundskola och gymnasieskola. Vidare föreslås att ersättning från arbetsgivaren för utgifter för två hemresor per år till tidigare hemland för såväl arbetstagaren som dennes maka eller make och övriga familjemedlemmar undantas från beskattning. Med tidigare hemland avses såväl det land som arbetstagaren lämnade före anställningen i Sverige som annat land där han tidigare varit bosatt.

För de forskare som omfattas av de nu gällande reglerna om skattelättnader är ersättning för utgifter för eller förmån av bostad undantagen från beskattning. Vidare är ersättning för utgifter för hemresor undantagen från beskattning utan någon begränsning. I dessa avseenden innebär det framlagda förslaget en begränsning av skattelättnaderna. Mot detta skall ställas att 25 procent av forskarens lön enligt förslaget undantas från beskattning. Sammantaget torde detta för de allra flesta forskare innebära en skattelättnad. Enligt regeringens uppfattning skulle det innebära en allt för stor förmån att dels medge skattefrihet för 25 procent av lönen, dels behålla skattefrihet för ersättning för eller förmån av bostad i Sverige och för obegränsat antal hemresor.

För sådana utgifter som täcks av skattefria ersättningar bör avdrag inte få göras.

Sammanfattningsvis innebär regeringens förslag att den föreslagna reduceringen av lönebeloppet är lägre än exempelvis den som Nederländerna har valt, men i gengäld undantas flera utgiftsersättningar från skatteplikt i det här framlagda förslaget. I Danmark, och även enligt den modell som tillämpats i Finland, sker bruttobesättning. Några skattefria ersättningar medges således inte. Storleken av de här föreslagna lättnaderna torde därför vid en jämförelse ligga i nivå med vad som erbjuds enligt motsvarande system i flera av länderna inom den Europeiska unionen.

4.2.3 Personkretsen

Regeringens förslag: Skattelättnaderna föreslås gälla för utländska experter, forskare, företagsledare eller andra nyckelpersoner vid arbete i Sverige. Endast en person som inte är svensk medborgare kan komma i fråga för dessa skattelättnader.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: För att undvika tillämpningsproblem och göra ärendena så lätthanterliga som möjligt föreslår *Kammarrätten i Göteborg*, *Sveriges Industriförbund*, *Svenska Arbetsgivareföreningen* och *Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR* att lönenivån – krav på en lägsta lönenivå – bör vara avgörande för tillämpningen av bestämmelserna om skattelättnader utom i fråga om företagsledare och andra nyckelpersoner och forskare. Kravet på att arbetet ska kräva särskild specialistkompetens eller avse kvalificerat forsknings- eller utvecklingsarbetet bör kvarstå. *American Chamber of Commerce* anser att kravet på att personen inte är svensk medborgare bör tas bort och menar att det räcker att personen i fråga saknar hemvist i Sverige. *Riksskatteverket* och *Riksförsäkringsverket* efterlyser en tydligare definition.

Skälen för regeringens förslag: Ett enkelt sätt att identifiera de personer som bör komma i fråga för lättnaderna skulle vara att använda lönenivån. Regeringen anser emellertid att det inte är lämpligt att använda lönenivån som avgörande kriterium för tillämpningen av bestämmelserna om skattelättnad med hänsyn till att tillämpningsområdet bör vara förhållandevis vitt vilket torde innebära att variationerna i lönenivå är mycket stora. En fastlagd lägsta nivå skulle kunna innebära att en specialist inom ett visst område utestängs från tillämpningen av bestämmelserna. Det skulle vidare skapas en oönskad och kraftig tröskeleffekt om lönenivån skulle vara avgörande.

Regeringen anser i stället att en närmare prövning bör göras som främst grundas på de enskilda personernas kompetens. De personer som föreslås omfattas av systemet är personer inom tekniskt avancerad och kunskapsintensiv verksamhet, dvs. specialister och experter inom olika områden där Sverige har ett starkt intresse av att kunna konkurrera om internationellt rörlig arbetskraft. Det kan också gälla forskare som kan bidra till ett ökat kunskapsinflöde. Även personer i ledande ställning som t.ex. kan ha ett inflytande över var verksamheten skall förläggas vid nyetablering bör kunna komma i fråga. Det torde alltså i princip röra sig om tre olika kategorier av personal.

Den första kategorin i förslaget avser specialister och experter med sådan kompetens som inte är tillgänglig i Sverige eller som det är svårt att finna inom landet. Det kan vara fråga om experter som arbetar med avancerad produktutveckling och tillämpning av ny teknologi, t.ex. industritekniker. Den andra kategorin utgörs av forskare och där bör samma kompetensnivå gälla som för experter. Medan experterna främst torde vara verksamma inom industrin torde forskarna finnas inom såväl industrin som forskningsinstitutionerna. Den tredje kategorin avser personer i företagsledande funktioner eller andra nyckelpositioner. Här avses företagsledare, t.ex. dotterbolagsdirektörer eller andra personer med ansvar för företagets allmänna ledning och förvaltning. När det gäller personer med nyckelpositioner eller experter kan det t.ex. vara fråga om specialister inom områdena rationalisering, administration, logistik, marknadsföring, produktion, engineering, ekonomi samt informations- och kommunikationsteknologi. En längre gående precisering av de personer som kan komma i fråga för skattelättnaderna är inte möjlig att göra. Såvitt avser forskarna finns redan en praxis

utvecklad av Forskarskattenämnden vid tillämpningen av nu gällande regler. Forskarskattenämnden torde vara väl skickad att utveckla en praxis även i övriga fall, se avsnitt 4.2.5.

En ytterligare förutsättning bör vara att personen i fråga inte är svensk medborgare eller har varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som närmast föregått det år då det tillfälliga arbetet påbörjades. Denna senare bestämmelse innebär bl.a. att det klart framgår hur lång period som måste förflyta innan en och samma person skulle kunna påräkna tillämpning av lagen för ytterligare uppdrag. Inget hindrar emellertid att arbetstagaren byter anställning under femårsperioden under förutsättning att de angivna villkoren är uppfyllda för de olika anställningarna. I sådant fall måste en ny prövning ske för den nya anställningen. Tillämpning av de föreslagna bestämmelserna kan dock även i ett sådant fall endast komma i fråga inom de tre första åren av vistelsen, se närmast följande avsnitt.

Den nya lagstiftningen föreslås således – på samma sätt som gäller i de flesta andra europeiska länder med en liknande lagstiftning – kunna omfatta endast personer som är utländska medborgare. Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) har ifrågasatt om inte de föreslagna bestämmelserna strider mot 1 kap. 2 och 9 §§ regeringsformen som föreskriver att den offentliga makten skall utövas med respekt för alla människors lika värde och att det inom den offentliga förvaltningen skall iaktas saklighet och opartiskhet. Enligt DO står förslaget också i strid med 1 § lagen (1999:131) om Ombudsmannen mot etnisk diskriminering eftersom det innebär en direkt diskriminering av svenska medborgare på grund av deras nationella ursprung. DO ifrågasätter vidare om inte förslaget står i strid med artikel 12 i EG-fördraget som förbjuder diskriminering på grund av nationalitet.

Enligt 2 kap. 15 § regeringsformen får inte lag eller föreskrift innebära att någon medborgare missgynnas därför att han med hänsyn till ras, hudfärg eller etniskt ursprung tillhör en minoritet. Varken 1 kap. 2 och 9 §§ eller 2 kap. 15 § regeringsformen innebär emellertid något hinder mot att gynna en minoritet genom att exempelvis medge en särskild skattelättnad. Den föreslagna lagstiftningen står därför, enligt regeringens uppfattning, inte i strid med regeringsformen.

Lagen om Ombudsmannen mot etnisk diskriminering reglerar ombudsmannens verksamhet och anger ändamålet för verksamheten. Ändamålet är enligt lagen att motverka etnisk diskriminering. Med etnisk diskriminering avses enligt lagen att en person eller en grupp av personer missgynnas i förhållande till andra eller på annat sätt utsätts för orättvis eller kränkande behandling på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung eller trosbekännelse. Lagen innehåller däremot inte någon materiell reglering när det gäller etnisk diskriminering i allmänhet. Regeringen anser inte att den föreslagna lagstiftningen står i strid med lagen om Ombudsmannen mot etnisk diskriminering.

Artikel 12 i EG-fördraget är en generell bestämmelse som ger uttryck för principen att diskriminering på grund av nationalitet skall vara förbjuden. Artikel 12 har en begränsad självständig betydelse och den innebär framför allt ett principiellt krav på att utländska medborgare skall likabehandlas med inländska. Artikel 12 tillämpas däremot inte på rent

interna förhållanden, dvs. situationer där något gränsöverskridande inslag saknas. Artikel 12 utgör i princip inte något hinder för s.k. omvänd diskriminering, dvs. en negativ särbehandling av inhemska rättssubjekt i förhållande till utländska. Den föreslagna lagstiftningen föreslås gälla för utländska medborgare som endast under några få yrkesverksamma år vistas i Sverige. Enligt regeringens mening utgör artikel 12 i EG-fördraget inte något hinder mot denna lagstiftning.

4.2.4 Tidsperioden m.m.

Regeringens förslag: De särskilda beskattningsreglerna för utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner föreslås gälla under de första tre åren av en tidsbegränsad vistelse i Sverige som är avsedd att vara högst fem år. Arbetsgivare föreslås vara en svensk privat eller offentlig arbetsgivare eller ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* påpekar att uttrycket ”tillfällig vistelse” bör bytas ut mot ”tidsbegränsad vistelse” eftersom ”tillfällig vistelse” ofta används för vistelse som understiger sex månader. *Invest in Sweden Agency*, *American Chamber of Commerce* och *Närings- och teknikutvecklingsverket* anser att tidsperioden bör utsträckas till fem år medan *Pharmacia & Upjohn* anser att tre år med möjlighet till två års förlängning bör övervägas.

Forskarskattenämnden påpekar att kravet på fast driftställe för utländska arbetsgivare inte finns med i nu gällande lag om skattelättnader för forskare.

Skälen för regeringens förslag: En förutsättning för tillämpning av de särskilda beskattningsreglerna är att personen i fråga stannar i Sverige så länge att samtliga skatteregler som gäller för obegränsat skattskyldiga personer blir tillämpliga. Det är endast en viss del av tjänsteinkomsten som undantas från beskattning. Vissa ersättningar för utgifter föreslås bli undantagna från beskattning. Den som stannar en kortare period blir normalt inte att anse som obegränsat skattskyldig i Sverige och i det fallet kan lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta bli tillämplig.

De föreslagna bestämmelserna om beskattning av löneinkomst föreslås gälla under de tre första åren av en femårsperiod beräknad med utgångspunkt i tidpunkten för ankomsten till Sverige. Tre år framstår som en lämplig tidsperiod. Avsikten måste från början vara att vistelsen inte skall överstiga fem år. En treårsperiod torde ofta vara tillräcklig för ett arbete av det slag som här diskuteras. I många fall upprättas anställningskontrakt hos internationella företag på två–tre år med en möjlighet till förlängning i ytterligare ett år. Tillåts vistelsen att omfatta högst fem år utan att de föreslagna skattelättnaderna under de första tre åren går förlorad torde syftet med de föreslagna reglerna vara uppnått.

Vidare krävs för att bestämmelserna skall vara tillämpliga att arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med fast

driftställe i Sverige. Det kan således vara fråga om ett svenskt företag eller en svensk offentlig arbetsgivare, t.ex. en myndighet eller institution. När det gäller utländsk arbetsgivare krävs det att företaget är etablerat på sådant sätt att företaget är skattskyldigt för verksamheten i Sverige. Detta är en förutsättning för att den anställde skall vara skattskyldig i Sverige från första dagen.

4.2.5 Tillämpning av bestämmelserna för utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner

Regeringens förslag: Ansökan om tillämpning av bestämmelserna för utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner skall lämnas inom tre månader efter det att arbetet påbörjats. Ansökan skall lämnas till en nämnd – Forskarskattenämnden – som prövar om de föreskrivna förutsättningarna föreligger.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Invest in Sweden Agency* anser att det är bra att besluten fattas av Forskarskattenämnden vilket säkerställer en likartad bedömning, men anser att möjlighet till överklagande bör finnas. *Kammarrätten i Göteborg*, *Sveriges Industriförbund* och *Svenska Arbetsgivareföreningen*, anser att lokalt skattekontor bör besluta om tillämpningen av lagen. *Kammarrätten* anser dessutom att beslutet bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. *Forskarskattenämnden* anser att en enkel beslutsmodell är eftersträvansvärd mot bakgrund av antalet ärenden. Nämnden föreslår t.ex. att ordföranden själv skall kunna avgöra enkla ärenden eventuellt efter kontakt med sakkunnig. *Forskarskattenämnden* liksom *Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR*, instämmer i att besluten bör kunna överklagas.

Skälen för regeringens förslag: När det gäller skattelättnader för forskare enligt den nya lagen om Forskarskattenämnden prövas ansökningar av Forskarskattenämnden. De skäl – möjligheten till snabba och slutliga beslut – som anfördes för inrättandet av Forskarskattenämnden för ärenden som prövades enligt den upphävda lagen om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige är giltiga även för att inrätta en särskild nämnd för prövning av om villkoren för tillämpning av bestämmelserna för utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner är uppfyllda.

Denna nämnd bör även fortsättningsvis benämnas Forskarskattenämnden. Detta är ett namn som visserligen inte helt täcker de personalkategorier som föreslås omfattas av bestämmelserna. Namnet är emellertid väl inarbetat och bör därför behållas.

Eftersom de nu föreslagna bestämmelserna föreslås få en vidare tillämpning än de nuvarande för forskare föreslås att den nya Forskarskattenämnden får ytterligare två ledamöter och en ersättare jämfört med den nuvarande nämnden, eftersom det krävs sakkunskap på ytterligare områden. Med hänsyn till de nya personalkategorier som omfattas av den föreslagna lagen krävs sakkunskap t.ex. om

företagsledning och produktutveckling. Därför föreslås att Svenska Arbetsgivareföreningen och Sveriges Industriförbund gemensamt skall lämna förslag till en ledamot och en ersättare samt att Närings- och teknikutvecklingsverket skall lämna förslag till en ledamot och en ersättare. I övrigt föreslås att Vetenskapsrådet, på samma sätt som för närvarande forskningsråden, föreslår ledamöter och ersättare. Regeringen föreslås utse ledamöter och ersättare för en tidsperiod av högst fyra år.

Forskarskattenämnden har idag inga anställda. Det löpande arbetet sköts av ett kansli inom Riksskatteverket. Kansliet arbetar också åt Skatterättsnämnden. Forskarskattenämnden bör även framdeles vara knuten till Riksskatteverket.

Det är regeringens uppfattning att Forskarskattenämndens beslut, som Lagrådet förordar, skall kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut skall enligt huvudprincipen överklagas till den länsrätt inom vars län ärendet först prövats. Behörig domstol i dessa ärenden blir därmed Länsrätten i Stockholms län. Beslut av länsrätten prövas av kammarrätten om den har meddelat prövningstillstånd i likhet med vad som gäller för de flesta andra förvaltningsbeslut. Riksskatteverket bör föra det allmännas talan i domstol i dessa ärenden.

4.2.6 Kontrolluppgifter

Regeringens förslag: Kontrolluppgiften skall även innefatta skattefria belopp.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* anser att det skattepliktiga beloppet och den skattefria delen bör redovisas var för sig.

Skälen för regeringens förslag: För att tvekan inte skall uppkomma om den i deklarationen redovisade intäkten är brutto- eller nettobeloppet skall arbetsgivaren redovisa hela lönen i kontrolluppgiften. För övriga inkomster lämnas kontrolluppgifter enligt de bestämmelser som gäller för obegränsat skattskyldiga personer.

4.2.7 Socialavgifter

Regeringens förslag: De skattefria ersättningarna och den skattefria delen av inkomsten ingår inte i underlaget för socialavgifter eller allmän pensionsavgift.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Mannheimer & Swartling Advokatbyrå AB* anser att lönen till utländska nyckelpersoner bör belastas med ”särskilda socialavgifter” som endast är direkt förmånsrelaterade (sjukvård, pensionsrätt).

Skälen för regeringens förslag: Uttaget av socialavgifter är en betydelsefull fråga för arbetsgivaren med hänsyn till storleken av dessa

avgifter – 32,92 procent av underlaget för inkomståret 2000 inklusive allmän löneavgift. Om avgiftsuttag skall göras i Sverige eller inte kan påverkas av den omständigheten att personen i fråga kommer från en medlemsstat inom Europeiska unionen eller en stat med vilken Sverige har ingått en konvention om social trygghet och har en utländsk arbetsgivare. Förmåner enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet omfattar medborgare i Europeiska unionens medlemsstater samt Island, Liechtenstein och Norge. Förordningen avser emellertid endast att samordna, inte harmonisera, ländernas socialförsäkringssystem. Varje land bestämmer liksom tidigare vilka typer av socialförsäkringar som skall finnas, hur dessa skall finansieras, nivån på sociala förmåner etc. De förmåner som personer som omfattas av nämnda förordning eller de socialkonventioner som Sverige ingått är tillförsäkrade skall de dock erhålla trots att avgiften kan ha tagits ut på ett lägre underlag än det som förmånen skall beräknas på. Denna situation – att avgiftsunderlaget skulle vara lägre än det belopp som förmånen skall beräknas på med hänsyn till nämnda förordning och socialkonventioner – torde med hänsyn till lönenivån för de flesta här aktuella personerna endast kunna inträffa det år då personen i fråga påbörjar eller avslutar sitt tillfälliga arbete i Sverige. I denna proposition beaktas inte särskilt de regler som gäller enligt rådets förordning och de konventioner om social trygghet som Sverige har ingått. Enligt den till riksdagen överlämnade propositionen till ny socialavgiftslag ingår inte inkomster som inte skall tas upp enligt IL i underlaget för socialavgifter. Detsamma gäller underlaget för allmän pensionsavgift.

Den pensionsgrundande inkomsten beräknas enligt 2 kap. 4 § LIP på grundval av den försäkrades inkomst av anställning och andra förvärvsinkomster under året. Därvid bortses från inkomster som överstiger sju och en halv gånger inkomstbasbeloppet (för år 2000 dock det förhöjda prisbasbeloppet). Pensionsgrundande inkomst beräknas enligt 2 kap. 2 § LIP endast om summan av de inkomster som är pensionsgrundande uppgår till minst 24 procent (27 procent enligt förslag i budgetpropositionen för 2001) av det för intjänandeåret gällande prisbasbeloppet enligt AFL (8 784 kronor år 2000 – prisbasbeloppet för år 2000 är 36 600 kronor). Förmånstaket är 7,5 förhöjda prisbasbelopp vilket motsvarar en månadsinkomst på drygt 25 000 kronor för den som har inkomst hela året. Genom att den taxerade inkomsten reduceras kommer inte hela inkomsten att ligga till grund för förmånsberäkningen. Med hänsyn till lönenivån för dessa personer torde detta endast kunna inverka på den pensionsgrundande inkomsten det år arbetet påbörjas resp. avslutas, dvs. i de fall då inkomsten avser endast en del av året.

Sjukpenninggrundande inkomst är enligt 3 kap. 2 § AFL den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan komma att tills vidare få för eget arbete. Det betyder att i detta fall betalas ersättning med utgångspunkt i bruttolönen. Vid beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten bortses från inkomster som överstiger 7,5 prisbasbelopp (274 500 kronor). Högsta ersättningsbelopp betalas således vid en månadsinkomst på 22 875 kronor för den som har inkomst hela året. Detta torde innebära att de personer som här avses i princip alltid är berättigade till det högsta ersättningsbeloppet. Eftersom sjukpenningen träder i stället för förlorad

arbetsinkomst föreslås att den behandlas på samma sätt som inkomsten på grund av det tillfälliga arbetet. Detsamma föreslås gälla för vissa andra ersättningar som ersätter bortfall av lön.

Avgifterna betalas på bruttolönen inklusive skattepliktiga förmåner. Vid tillämpning av den tidigare lagen om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige undantas de skattefria ersättningarna från underlaget genom en särskild bestämmelse i lagen (1981:691) om socialavgifter, SAL. Den del av lönen som var skattefri före 1990 års skattereform var också undantagen från uttag av avgift enligt samma bestämmelse. Enligt förslaget till ny socialavgiftslag ingår inte skattefri lön eller skattefria ersättningar i underlaget för socialavgifterna. Numera behövs därför inte någon särskild bestämmelse om undantag i lagen.

4.2.8 Övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: De forskare som vid bestämmelsernas ikraftträdande har ett beslut från Forskarskattenämnden enligt nuvarande lagstiftning föreslås få behålla de redan beviljade förmånerna. De kan emellertid välja att i stället ansöka om tillämpning av de nya bestämmelserna.

Den som redan vistas i Sverige vid den tidpunkt då de nya bestämmelserna blir tillämpliga föreslås få möjlighet att ansöka om tillämpning av dessa bestämmelser. En sådan ansökan måste lämnas in senast sex månader efter ikraftträdandet. Tillämpning av de nya bestämmelserna kan medges endast för tid efter ikraftträdandet.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Göteborg* anser att övergångsbestämmelserna som medger tillämpning av de nya reglerna då ärendet kommit in under år 2000 men inte avgjorts före 2000 års utgång bör tas bort.

Skälen för regeringens förslag: Ett särskilt problem är hur de personer skall behandlas som redan finns i Sverige när de nya bestämmelserna träder i kraft och på vilka dessa bestämmelser skulle ha kunnat tillämpas. Förslaget innebär att ansökan om tillämpning av de nya bestämmelserna kan göras för sådan person senast den 1 juli 2001. En person som redan vistats i Sverige under ett år när de nya bestämmelserna träder i kraft och som i övrigt uppfyller villkoren för tillämpning av bestämmelserna, kan alltså erhålla beslut enligt de nya bestämmelserna för två år eftersom tillämpning kan medges fr. o. m. det år då bestämmelserna blir tillämpliga och endast under de tre första åren av en vistelse som är avsedd att vara högst fem år. En utländsk forskare som har ett bifallsbeslut från Forskarskattenämnden som gäller för tid efter det att de nya bestämmelserna träder i kraft, bör även kunna få sitt ärende prövat enligt de nya reglerna. Om en sådan prövning leder fram till ett avslagsbeslut kommer det ursprungliga beslutet att gälla även för tid efter ikraftträdandet av de nya bestämmelserna. Så blir givetvis också

fallet om någon ansökan enligt den nya lagstiftningen inte görs. Den som påbörjar ett arbete före den 1 april 2001 medges enligt de föreslagna övergångsbestämmelserna utsträckt tid för ansökan till senast den 1 juli 2001. Regeringen anser, i likhet med vad Lagrådet och Kammarrätten i Göteborg anfört, att den i promemorian föreslagna övergångsbestämmelsen som medger tillämpning av de nya reglerna då ärendet kommit in under år 2000, men inte avgjorts före 2000 års utgång, är överflödigt och bör utgå.

5 Finansiella effekter

Forskarskattenämnden beviljar för närvarande årligen skattelättnader för mellan 10 och 20 utländska forskare. Vid en genomsnittlig varaktighet för skattelättnaden på två år kan därför det totala antalet utländska forskare med skattelättnader vid varje given tidpunkt beräknas uppgå till cirka 30 personer. Under det system med mer omfattande skattelättnader för utländska forskare som tillämpades före 1990 års skattereform uppgick det totala antalet utländska forskare med skattelättnader vid varje tidpunkt till cirka 50 personer.

Utvidgningen av personkretsen för skattelättnader till även utländska experter, specialister och andra nyckelpersoner innebär att det totala antalet personer som kan komma att omfattas av skattelättnader blir betydligt större. Beräkningar på material från Statistiska centralbyråns, SCB:s, inkomstfördelningsundersökningar visar att det i Sverige kan finnas cirka 800 utländska medborgare som innehar ledande befattningar. Den genomsnittliga bruttolönen för dessa personer – uppräknat till 2000 års lönenivå – uppgår till cirka 571 000 kronor per år. Dessa uppgifter är dock behäftade med en betydande statistisk osäkerhet eftersom det finns ett förhållandevis litet antal observationer i datamaterialet. Dessutom saknas information om hur länge de utländska medborgarna med ledande befattningar kan förväntas stanna i Sverige. Uppgifterna ger dock en antydning om storleksordningen på de effekter som de föreslagna förändringarna kan leda till.

De föreslagna skattelättnaderna kan förväntas lämna företagens lönebetalningsförmåga och löneutgift opåverkad. Vid en antagen genomsnittlig lönenivå på 571 000 kronor per år för utländska medborgare med ledande befattningar m.m. uppgår löneutgiften till cirka 760 000 kronor per person och år inklusive socialavgifter.

Förslaget med skattelättnader medför att bruttolönen för de berörda personerna varaktigt kan höjas med i genomsnitt 35 000 kronor per år. Detta innebär att den genomsnittliga bruttolönen efter förändringen kommer att uppgå till cirka 607 000 kronor per år. Det faktum att endast 75 procent av lönen skall tas upp som intäkt innebär dock att den skattepliktiga inkomsten faller till knappt 456 000 kronor per år ($= 0,75 \times 607\,000$) och att statens, kommunernas och socialförsäkringssektorns inkomster från inkomstskatt och socialavgifter minskar med i genomsnitt ca 100 000 kronor per år för varje person som omfattas av skattelättnaderna och som hade arbetat i Sverige även i frånvaro av de

föreslagna förändringarna. Eftersom de föreslagna förändringarna i princip inte leder till några förändringar av de socialförsäkringsförmåner som dessa personer är berättigade till kommer även den totala försvagningen av de offentliga finanserna per person att uppgå till denna nivå. Intäkterna från den allmänna pensionsavgiften antas inte påverkas eftersom även de personer som omfattas av skattelättnaden som har lägre inkomster än genomsnittet (456 000 kronor) kan förväntas ha en inkomst av anställning som överstiger inkomsttaket för uttag av allmän pensionsavgift.

Om det antas att cirka hälften av de utländska medborgare som enligt SCB:s inkomstfördelningsundersökning innehar ledande befattningar har för avsikt att vistas i Sverige i högst fem år kommer den sammanlagda budgetförsvagningen för offentlig sektor att uppgå till ca 40 miljoner kronor (= 400 x 100 000).

De föreslagna förändringarna kan förväntas leda till en ökning av antalet utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner, eftersom deras lön efter skatt bli högre än tidigare vid arbete i Sverige. Om bruttolönen för dessa utländska personer, som tillkommer till följd av de nya reglerna, i genomsnitt kommer att uppgå till samma nivå som bruttolönen för de som redan arbetar i Sverige (dvs. 607 000 kronor per person och år) kan förstärkningen av de offentliga finanserna per tillkommande person beräknas uppgå till drygt 325 000 kronor per år. I denna beräkning har hänsyn schablonmässigt tagits till att dessa personer också kommer att få förmåner från det svenska socialförsäkringssystemet, vilket tenderar att motverka budgetförstärkningen från tillkommande personer. Detta innebär att antalet utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner måste öka med åtminstone en tredjedel (= 100 000 / 325 000) i förhållande till dagens nivå om de föreslagna åtgärderna inte skall leda till en försvagning av de offentliga finanserna. I enlighet med de konventioner för beräkning av budgeteffekter som tillämpas vid Finansdepartementet bör dock detta slag av osäkra indirekta effekter ej beaktas.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

11 kap.

22 §

Skattelättnader medges vid en tidsbegränsad vistelse i Sverige som är avsedd att vara högst fem år. Är avsikten redan från början att arbetstagaren skall bosätta sig i Sverige för en längre tidsperiod kan skattelättnader inte medges. Femårsperioden räknas från arbetstagarens ankomst till Sverige.

De personalkategorier som omfattas är experter, forskare eller andra nyckelpersoner som inte är svenska medborgare och inte har varit bosatta

eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som närmast föregått det år då arbetet påbörjades.

Arbetsgivaren skall höra hemma i Sverige, t.ex. ett svenskt aktiebolag eller handelsbolag eller en institution vid ett svenskt universitet eller en svensk offentlig arbetsgivare. Arbetsgivaren kan också vara ett utländskt företag med filial i Sverige. En förutsättning är att filialen utgör ett fast driftställe för det utländska företaget enligt 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL.

Skattelättnader medges endast under de tre första åren av vistelsen i Sverige – räknat från tidpunkten för ankomsten hit – under förutsättning att avsikten är att stanna högst fem år i Sverige. De som vistas i Sverige mellan sex månader och tre år kan därmed medges skattelättnader för hela vistelsen om förutsättningarna i övrigt är uppfyllda. Inget hindrar att det är fråga om t.ex. två på varandra följande uppdrag under förutsättning att båda ryms inom treårsperioden. Ansökan krävs i sådana fall för båda arbetena. Bedömningen av om arbetstagaren varit bosatt eller stadigvarande vistats här får då göras med utgångspunkt i förhållandena när det första arbetet påbörjades.

Eftersom den inkomst som lättnaden avser skall tas upp i inkomstslaget tjänst blir bestämmelserna tillämpliga både vid anställning och uppdrag. Av det följer också att bestämmelserna inte är tillämpliga om inkomsten av arbetet skall tas upp i inkomstslaget näringsverksamhet.

23 §

Denna paragraf reglerar vilka ersättningar och förmåner som omfattas av skattelättnaderna i 22 §. Endast 75 procent av lönen eller annan liknande ersättning skall tas upp som intäkt. Detta gäller endast inkomst av sådant arbete som anges i 22 §. Har arbetstagaren under vistelsen i Sverige andra inkomster hänförliga till inkomst av tjänst, t.ex. genom att författa artiklar eller hålla föreläsningar, skall dessa inkomster tas upp i normal omfattning. Som lön behandlas samtliga utbetalningar från arbetsgivaren på grund av arbetet. Detsamma gäller enligt andra stycket också vissa ersättningar enligt socialförsäkringslagstiftningen.

I denna paragraf undantas även vissa uppräknade förmåner från skatteplikt. Det gäller t.ex. ersättning för barns skolgång i fråga om grundskola och gymnasieskola eller motsvarande. Skattefri ersättning för resor mellan Sverige och tidigare hemland kan avse såväl det land som arbetstagaren närmast kommer ifrån som tidigare hemland men får sammanlagt inte avse mer än två resor fram och åter per kalenderår för varje familjemedlem.

Som framgår av regelns utformning skall det vara fråga om ersättning för faktiska utgifter. Till den del ersättning utbetalas utan att den motsvaras av faktiska utgifter tillämpas de regler som gäller för lön på grund av arbetet.

Att utgifter som täcks av sådana ersättningar som inte skall tas upp, inte heller får dras av, framgår av 12 kap. 3 § tredje stycket IL.

23 a §

Beslut om skattelättnader fattas av Forskarskattenämnden.

12 kap.**3 §**

Den föreslagna ändringen är en följd av att kretsen av personer som omfattas av reglerna i 11 kap. 22 § har utvidgats.

Övergångsbestämmelser

Lagen om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige upphör att gälla vid utgången av år 2000 men gäller dock fortfarande vid 2001 och tidigare års taxeringar enligt lagen (1999:1253) om upphävande av lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige. Beslut som har meddelats före den 1 januari 2001 och som innebär tillämpning av den upphävda lagen skall fortfarande gälla såvida inte ansökan om tillämpning av de nya bestämmelserna bifallits. Om en person som redan innehar ett arbete i Sverige ansöker om tillämpning enligt de nya bestämmelserna, skall prövningen av om förutsättningar föreligger att tillämpa dessa bestämmelser göras med utgångspunkt i förhållandena när arbetet i Sverige påbörjades.

6.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden

1 §

I paragrafen föreskrivs att arbetstagare är den som tar emot ersättning och arbetsgivare är den som betalar ut ersättning dvs. samma begrepp som används i 1 kap. 6 § skattebetalningslagen (1997:483).

2 §

I paragrafen finns bestämmelser av organisatorisk natur. Bl.a. anges hur många ledamöter och ersättare som skall ingå i Forskarskattenämnden samt hur de skall utses. Vetenskapsrådet som fr. o. m. 1 januari 2001 ersätter forskningsråden skall lämna förslag på två ledamöter och två ersättare. För att få samma breda kompetens som tidigare bör dessa ledamöter och ersättare komma från de tre ämnesråd som motsvarar de tidigare Naturvetenskapliga, Medicinska och Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsråden.

Att nämndens kanslifunktion ombesörjs av Riksskatteverket framgår av 12 § förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen.

3 §

Normalt skall ersättare kallas endast vid förfall för ledamot. Av paragrafen framgår emellertid att en ersättare får kallas i stället för en ledamot i det fall han har särskild sakkunskap på det område som berörs av ärendet.

4 §

Här anges först att antalet ledamöter normalt skall uppgå till fyra för att Forskarskattenämnden skall vara beslutförför. Vidare anges att ärenden kan avgöras i en mindre sammansättning – tre ledamöter, bland dem ordföranden – om de är ense om beslutet.

5 §

I paragrafen finns en bestämmelse om omröstning i de fall det förekommer skiljaktiga meningar.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur ärendet i Forskarskattenämnden inleds. Av första stycket framgår att ansökan skall vara skriftlig och att såväl arbetstagaren som arbetsgivaren har rätt att ansöka.

I andra stycket regleras den tidsfrist inom vilken en ansökan om skattelättnader enligt denna lag skall ha kommit in till Forskarskattenämnden.

7 §

Av paragrafen framgår att beslut om skattelättnader alltid skall innehålla uppgift om den tid beslutet avser.

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vem som skall underrättas om beslutet. Av praktiska skäl skall beslutet sändas – utöver till arbetstagaren om han är sökande – till arbetsgivaren. Eftersom ett ärende inte bör kunna prövas utan att arbetstagaren får kännedom om beslutet, skall också denne underrättas även om han inte är sökande.

I de fall arbetet inte påbörjats vid tidpunkten för ansökan kan det råda osäkerhet om vilken skattemyndighet som bör underrättas om beslutet. Det är därför lämpligt att arbetstagaren eller arbetsgivaren företer beslutet för den skattemyndighet som skall handlägga taxeringen av arbetstagaren.

Även Riksskatteverket skall som det allmännas part få del av beslutet.

9 §

En bestämmelse om rätt till överklagande av Forskarskattenämndens beslut föreslås i överensstämmelse med vad Lagrådet anför. Beslutet får enligt bestämmelsen överklagas av arbetsgivaren, arbetstagaren och Riksskatteverket.

Enligt *andra stycket* är det Riksskatteverket som för det allmännas talan i domstolen.

Enligt *tredje stycket* krävs prövningstillstånd i kammarrätten.

Övergångsbestämmelser

Lagen skall gälla fr. o. m. inkomståret 2001, dvs. 2002 års taxering. Bestämmelserna i lagen kan också tillämpas på arbetstagare som vid ikraftträdandet innehar ett arbete i Sverige, om de förutsättningar som anges i lagen förelåg när arbetet påbörjades. Skattelättnaden gäller i

sådant fall för tid från den 1 januari 2001. I dessa fall skall ansökan dock Prop. 2000/01:12 ha kommit in till Forskarskattenämnden senast den 1 juli 2001.

6.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

3 kap.

11 §

I paragrafen föreskrivs att kontrolluppgiften skall innefatta även sådana ersättningar och den del av lönen som inte skall tas upp som intäkt enligt 11 kap. 22 och 23 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

6.4 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

5 kap.

1 §

I paragrafen föreskrivs att skatteavdrag skall göras endast på utbetalningar av ersättning för arbete, ränta och utdelning som skall tas upp som intäkt.

6.5 Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

9 kap.

1 §

I denna paragraf görs endast en redaktionell ändring. I likhet med vad som gäller idag skall Forskarskattenämndens beslut omfattas av den sekretess som gäller i skatteärenden.

Promemorians lagförslag

Förslag till lagtext enligt alternativ 1

Förslag till lag om beskattning av utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller skattelättnader vid beräkning av inkomst av tjänst enligt kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt för utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige.

Begreppen arbetstagare och arbetsgivare har i denna lag samma betydelse som i skattebetalningslagen (1997:483).

Beslut om skattelättnader enligt denna lag fattas av Forskarskatte-nämnden.

Förutsättningar för skattelättnader

2 § Skattelättnader medges vid en tillfällig vistelse i Sverige, som är avsedd att inte överstiga fem år, för inkomst av tillfälligt arbete i Sverige som

1. kräver särskild specialistkompetens eller avser kvalificerat forsknings- eller utvecklingsarbete med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att betydande svårigheter föreligger för en rekrytering inom landet, eller

2. avser en tjänst i företagsledande funktion eller annan nyckelposition i ett företag.

3 § Arbetsgivare skall vara hemmahörande i Sverige eller vara ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige.

4 § Skattelättnader enligt denna lag medges endast en arbetstagare som inte är svensk medborgare. Skattelättnader medges dock inte om arbetstagaren har varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som närmast föregått det kalenderår då sådant tillfälligt arbete som avses i denna lag påbörjades.

Skattelättnader medges endast under de tre första åren av den tillfälliga vistelsen.

5 § Som skattepliktig intäkt skall arbetstagaren ta upp 75 procent av lön, arvode eller därmed jämförlig förmån av det tillfälliga arbetet.

Med lön likställs sjukpenning och föräldrapenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, sjukpenning enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd, ersättning enligt lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare samt ersättning som utgör inkomst av tjänst enligt 32 § kommunalskattelagen (1928:370) och som utgått i annan form än livränta på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring, tagen i samband med tjänst, allt under förutsättning att ersättningen helt eller till huvudsaklig del grundar sig på det tillfälliga arbetet.

6 § Som skattepliktig inkomst anses inte ersättning för utgifter som arbetstagaren på grund av vistelsen i Sverige har haft för flyttning till eller från Sverige, för egna eller familjemedlemmars resor mellan Sverige och tidigare bosättningsland, dock högst två resor per kalenderår, eller i form av avgifter för barns skolgång (grundskola och gymnasieskola) här i landet. Avdrag medges inte för utgifter som täcks av sådana inte skattepliktiga ersättningar och inte heller för underskott som kan uppkomma genom att ersättningen inte räcker till för att täcka den avsedda utgiften.

Forskarskattenämndens sammansättning m.m.

7 § Forskarskattenämnden består av sex ledamöter och fem personliga ersättare. Ledamöterna och ersättarna förordnas av regeringen för högst fyra år i taget.

Regeringen utser bland ledamöterna en ordförande och en vice ordförande samt bland ersättarna en ersättare för vice ordföranden. Dessa tre skall ha särskild insikt i beskattningsfrågor. Övriga ledamöter och deras ersättare skall ha särskild insikt i företagslednings-, forsknings- eller produktutvecklingsfrågor.

Svenska Arbetsgivareföreningen och Sveriges Industriförbund skall gemensamt avge förslag till en ledamot och en ersättare. Närings- och teknikutvecklingsverket skall avge förslag till en ledamot och en ersättare. Naturvetenskapliga forskningsrådet och Medicinska forskningsrådet skall gemensamt avge förslag till en ledamot och skall var för sig avge förslag till en ersättare. Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet skall avge förslag till en ledamot.

8 § En ersättare får kallas att delta i behandlingen av ett ärende i stället för ledamoten, om ersättaren har särskild sakkunskap inom det område som ärendet avser.

9 § Forskarskattenämnden är beslutför när ordföranden samt minst tre andra ledamöter är närvarande vid sammanträdet. Nämnden är dock beslutför med tre ledamöter, bland dem ordföranden, om samtliga är ense om beslutet.

10 § Om det framkommer skiljaktiga meningar vid en överläggning tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken om omröstning i tvistemål.

Ansökan om skattelättnader

11 § Ansökan till Forskarskattenämnden skall vara skriftlig och avse viss bestämd person. Ansökan får göras av arbetstagaren eller arbetsgivaren.

Ansökan skall ha kommit in till nämnden senast tre månader efter det att arbetstagaren påbörjat det tillfälliga arbetet. I ansökan skall lämnas de uppgifter som behövs för att pröva ansökan.

12 § Forskarskattenämnden får anmoda sökanden att inom viss tid komma in med de ytterligare upplysningar som nämnden anser sig behöva för att pröva om förutsättningar för tillämpning av denna lag föreligger.

Forskarskattenämndens beslut

13 § Beslut om skattelättnader skall innehålla uppgift om den tid beslutet avser.

14 § Arbetsgivaren och arbetstagaren skall underrättas om Forskarskattenämndens beslut.

15 § Forskarskattenämndens beslut får inte överklagas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången vid 2001 års taxering.

2. I fråga om arbetstagare som vid ikraftträdandet innehar ett tillfälligt arbete i Sverige skall prövningen ske med utgångspunkt i förhållandena vid anställningens början.

3. I fall då det tillfälliga arbetet påbörjas före den 1 april 2000 skall vid tillämpning av 11 § andra stycket i stället gälla att ansökan skall ha kommit in till Forskarskattenämnden senast den 1 juli 2000.

4. Genom lagen upphävs lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige. Den upphävda lagen skall dock tillämpas i fråga om sådana skattelättnader för vilka Forskarskattenämnden genom beslut som har meddelats före ikraftträdandet har funnit förutsättningar föreligga under viss tidsperiod. Detta gäller emellertid inte om ansökan görs enligt punkt 2.

5. Har ansökan om tillämpning av äldre regler kommit in till Forskarskattenämnden före utgången av år 1999 och har ärendet inte avgjorts före ikraftträdandet av denna lag skall de nya bestämmelserna tillämpas på sådan ansökan.

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter¹ skall införas en ny bestämmelse, 3 kap. 11 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

11 §

Kontrolluppgift som avser lön, arvode och annan därmed jämförlig ersättning till utländsk expert, forskare eller annan nyckelperson skall även avse sådan inte skattepliktig ersättning som anges i 5 och 6 §§ lagen (1999:000) om beskattning av utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången på kontrolluppgift till ledning för 2001 års taxering.

¹ Förutvarande 3 kap. 11 § upphävd genom 1990:1136.

Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

1 §

Den som betalar ut ersättning för arbete, ränta eller utdelning är skyldig att göra skatteavdrag enligt bestämmelserna i detta kapitel vid varje tillfälle då utbetalning sker.

Den som betalar ut *skattepliktig* ersättning för arbete, ränta eller utdelning är skyldig att göra skatteavdrag enligt bestämmelserna i detta kapitel vid varje tillfälle då utbetalning sker.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

Förslag till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (1981:691) om socialavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §¹

Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall bortses från

1. ersättning till en och samme arbetstagare om den under året inte uppgått till 1 000 kronor,

3. ersättning till arbetstagare vid sjukdom eller ledighet för vård av barn eller med anledning av barns födelse, till den del ersättningen motsvarar sjukpenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning som arbetsgivare får uppbära enligt 3 kap. 16 §, 4 kap. 18 § eller 22 kap. 12 § lagen (1962:381) om allmän försäkring,

4. ersättning för vilken skall betalas särskild inkomstskatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,

5. ersättning som en arbetsgivare utgett till barn för arbete som utförts i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för ersättningen inte får göras vid inkomsttaxeringen,

6. ersättning till den del denna motsvarar kostnader i arbetet som arbetstagare haft att täcka med ersättningen,

8. ersättning för arbete som har utförts utomlands, till den del denna inte räknas som lön enligt 2 kap. 3 § första stycket lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller enligt 2 kap. 16 § andra stycket samma lag inte är pensionsgrundande inkomst,

9. ersättning för skiljemannauppdrag i fall där parterna i skiljeförfarandet är av utländsk nationalitet,

10. ersättning som på grund av bestämmelserna i 5 § lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige inte utgör skattepliktig intäkt,

10. ersättning som på grund av bestämmelserna i 5 och 6 §§ lagen (1999:000) om beskattning av utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige inte utgör skattepliktig intäkt,

11. ersättning som avses i 3 kap. 2 a § lagen om allmän försäkring,

12. intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i kommunalskattelagen (1928:370),

13. sådan ersättning som enligt 1 § första stycket 1–5 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt,

14. ersättning till en och samme idrottsutövare från en sådan ideell förening som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig

¹ Senaste lydelse 1998:679.

verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte uppgått till ett halvt prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring,

15. före utgången av år 1992 utbetalade ersättningar från en vinstandelsstiftelse, som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen om allmän försäkring, till den del de inte utgör ersättning för arbete för stiftelsens räkning,

16. sådan ersättning från en vinstandelsstiftelse eller en annan juridisk person med motsvarande ändamål från vilken enligt de fyra sista meningarna i 3 kap. 2 § andra stycket lagen om allmän försäkring skall bortses vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst,

17. ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av juni 1993 om ersättningen avser tid därefter och utgår på grund av ansvarighetsförsäkring vilken åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer,

18. ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992 om skadan anmäls till allmän försäkringskassa efter utgången av juni 1993 och ersättningen utgår på grund av sådan ansvarighetsförsäkring som anges i 17,

19. ersättning enligt 2 kap. 5 § lagen om inkomstgrundad ålderspension.

Bestämmelsen i första stycket 6 är tillämplig endast om kostnaderna kan beräknas uppgå till minst 10 procent av arbetstagarens ersättning från arbetsgivaren under utgiftsåret. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får fastställa schablon för beräkning av arbetstagares kostnader i viss verksamhet. Schablonen skall avse bestämda yrkesgrupper och grundas på de genomsnittliga kostnaderna inom respektive grupp.

Bestämmelserna i första stycket 17 och 18 gäller endast ersättning som inte avser de första 180 dagarna efter skadetillfället och som för en och samme arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring.

I fråga om inkomst från fåmansföretag och fåmansägt handelsbolag skall föreskrifterna i punkt 13 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas vid bestämmande av avgiftsunderlaget.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Avgiften beräknas dels på sådan inkomst av anställning som avses i 2 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, dels på sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 2 kap. nämnda lag om den enskilde är skattskyldig för inkomsten enligt kommunalskattelagen (1928:370). Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Föreslagen lydelse

3§¹

Avgiften beräknas dels på sådan inkomst av anställning som avses i 2 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, dels på sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 2 kap. nämnda lag om den enskilde är skattskyldig för inkomsten enligt kommunalskattelagen (1928:370). *Avgiften beräknas dock inte på sådan ersättning som på grund av bestämmelserna i 5 och 6 §§ lagen (1999:000) om beskattning av utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige inte utgör skattepliktig intäkt.* Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall avdrag göras för kostnader som arbetstagaren har haft i arbetet i den utsträckning kostnaderna, minskade med erhållen kostnadsersättning, överstiger ettusen kronor.

Vid beräkning av avgiften bortses från inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete till den del summan av inkomsterna överstiger 8,06 gånger det förhöjda prisbasbeloppet som anges i 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Därvid skall i första hand bortses från inkomst av annat förvärvsarbete.

Avgiften avrundas till närmast hela hundratal kronor. Avgift som slutar på 50 kronor avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

¹ Senaste lydelse 1998:680.

Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.**1 §¹**

Sekretess gäller i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Motsvarande sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som avses i skatteregisterlagen (1980:343) för uppgift som har tillförts sådant register och hos kommun eller landsting för uppgift som lämnats dit i ett ärende om förhandsbesked i skatte- eller taxeringsfråga. Uppgift hos Tullverket får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. För uppgift i mål hos domstol gäller sekretessen endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Detsamma gäller uppgift som med anledning av överklagande hos domstol registreras hos annan myndighet enligt 15 kap. 2 § första stycket 3 eller 4. Har uppgift i mål hos domstol erhållits från annan myndighet och är den sekretessbelagd där, gäller dock denna sekretess hos domstolen, om uppgiften saknar betydelse i målet.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och, med undantag för arvsskatt och gåvoskatt, annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift samt skattetillägg och förseningsavgift. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Sekretessen gäller inte beslut, varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs, såvida inte beslutet meddelas i ärende om

- | | |
|---|--|
| <ol style="list-style-type: none"> 1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga, 2. medgivande att skattepliktig intäkt enligt reglerna om statlig inkomstskatt inte skall anses uppkomma vid avyttring av aktier i fåmansföretag, 3. beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden. | <ol style="list-style-type: none"> 3. beskattning av utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden. |
|---|--|

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarande vid beskattning eller om

¹ Senaste lydelse 1997:522.

skatteregister. Vidare får utan hinder av sekretessen uppgift i en Prop. 2000/01:12
revisionspromemoria lämnas till förvaltare i den reviderades konkurs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

Förslag till lagtext enligt alternativ 2

Förslag till lag om särskild inkomstskatt för utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Till staten skall särskild inkomstskatt betalas enligt bestämmelserna i denna lag.

2 § Uttryck och termer som används i kommunalskattelagen (1928:370), lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och skattebetalningslagen (1997:483) har samma betydelse i denna lag, om inte annat anges eller framgår av sammanhanget.

Tillämpningsområde

3 § Denna lag tillämpas på utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid en tillfällig vistelse i Sverige, som är avsedd att inte överstiga fem år, för inkomst av tillfälligt arbete i Sverige som

1. kräver särskild specialistkompetens eller avser kvalificerat forsknings- eller utvecklingsarbete med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att betydande svårigheter föreligger för en rekrytering inom landet, eller

2. avser en tjänst i företagsledande funktion eller annan nyckelposition i företaget.

4 § Denna lag tillämpas endast i fråga om en arbetstagare som inte är svensk medborgare. Lagen tillämpas dock inte om arbetstagaren har varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som närmast föregått det kalenderår då sådant tillfälligt arbete som avses i denna lag påbörjades.

Lagen tillämpas endast under de tre första åren av den tillfälliga vistelsen.

5 § Arbetsgivare skall vara hemmahörande i Sverige eller vara ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige.

6 § Beslut om tillämpning av denna lag fattas av Forskarskattenämnden.

7 § Skattskyldiga är sådana utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner som erhållit sådant beslut som anges i 6 §.

Skattepliktig inkomst

8 § Skattepliktig inkomst enligt denna lag är

1. lön, arvode eller därmed jämförlig förmån,
2. sjukpenning och föräldrapenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,
3. sjukpenning enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd,
4. ersättning enligt lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare samt
5. ersättning som utgör inkomst av tjänst enligt 32 § kommunalskattelagen (1928:370) och som utgått i annan form än livränta på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring, tagen i samband med tjänst.

Som förutsättning för tillämpning av denna bestämmelse gäller att lön och arvode eller därmed jämförlig förmån i sin helhet utgör ersättning för det tillfälliga arbetet. Bestämmelsen tillämpas på ersättningar enligt första stycket 2–5 under förutsättning att ersättningarna helt eller till huvudsaklig del grundar sig på det tillfälliga arbetet.

9 § Från skatteplikt enligt denna lag undantas ersättning för utgifter som arbetstagaren på grund av vistelsen i Sverige har haft för flyttning till eller från Sverige, för egna eller familjemedlemmars resor mellan Sverige och tidigare bosättningsland, dock högst två resor per kalenderår, eller i form av avgifter för barns skolgång (grundskola och gymnasieskola) här i landet.

Skattesats

10 § Särskild inkomstskatt tas ut med 25 procent av skattepliktig inkomst.

Öretal som uppkommer vid beräkning av skatten bortfaller.

Beskattningsmyndighet

11 § Beslut om särskild inkomstskatt fattas av den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt bestämmelserna i 2 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483).

Skatteavdrag m.m.

12 § Den som betalar ut kontant belopp eller annan ersättning, som för mottagaren utgör skattepliktig inkomst enligt denna lag, skall göra skatteavdrag för betalning av mottagarens särskilda inkomstskatt.

Åtnjuter mottagaren jämte kontant belopp andra skattepliktiga förmåner, skall skatteavdraget för dessa beräknas med tillämpning av 8 kap. 14–17 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

Om det kontanta beloppet inte är så stort att föreskrivet avdrag kan göras, är utbetalaren betalningsansvarig för mellanskillnaden som om skatteavdrag gjorts.

13 § Den som skall vidkännas avdrag för särskild inkomstskatt skall omedelbart efter det han erhållit beslutet från skattemyndigheten överlämna detta till den som har att göra skatteavdraget.

14 § I fråga om skyldighet att lämna uppgift till den skattskyldige om det belopp som innehållits genom skatteavdrag gäller vad som sägs i 5 kap. 12 § första stycket skattebetalningslagen (1997:483).

Redovisning och betalning av skatt

15 § Att bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483) gäller vid redovisning och betalning av skatt enligt denna lag framgår av 1 kap. 2 § skattebetalningslagen. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får dock besluta om avvikelser från bestämmelserna om inbetalningssätt och om skattedeklarationens innehåll.

Kontrolluppgift

16 § Den som har betalat ut belopp till någon som är skattskyldig enligt denna lag är skyldig att lämna kontrolluppgift. Kontrolluppgift skall i förekommande fall även uppta ersättning som anges i 9 §. För sådan uppgift gäller bestämmelserna om kontrolluppgift i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Forskarskattenämndens sammansättning m.m.

17 § Forskarskattenämnden består av sex ledamöter och fem personliga ersättare. Ledamöterna och ersättarna förordnas av regeringen för högst fyra år i taget.

Regeringen utser bland ledamöterna en ordförande och en vice ordförande samt bland ersättarna en ersättare för vice ordföranden. Dessa tre skall ha särskild insikt i beskattningsfrågor. Övriga ledamöter och deras ersättare skall ha särskild insikt i företagslednings-, forsknings- eller produktutvecklingsfrågor.

Svenska Arbetsgivareföreningen och Sveriges Industriförbund skall gemensamt avge förslag till en ledamot och en ersättare. Närings- och teknikutvecklingsverket skall avge förslag till en ledamot och en ersättare. Naturvetenskapliga forskningsrådet och Medicinska forskningsrådet skall gemensamt avge förslag till en ledamot och skall var för sig avge förslag till en ersättare. Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet skall avge förslag till en ledamot.

18 § En ersättare får kallas att delta i behandlingen av ett ärende i stället för ledamoten, om ersättaren har särskild sakkunskap inom det område som ärendet avser.

19 § Forskarskattenämnden är beslutförför när ordföranden samt minst tre andra ledamöter är närvarande vid sammanträdet. Nämnden är dock beslutförför med tre ledamöter, bland dem ordföranden, om samtliga är ense om beslutet.

20 § Om det framkommer skiljaktiga meningar vid en överläggning tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken om omröstning i tvistemål.

Ansökan

21 § Ansökan till Forskarskattenämnden skall vara skriftlig och avse viss bestämd person. Ansökan får göras av arbetstagaren eller dennes arbetsgivare.

Ansökan skall ha kommit in till nämnden senast tre månader efter det att arbetstagaren påbörjat det tillfälliga arbetet. I ansökan skall lämnas de uppgifter som behövs för att pröva ansökan.

22 § Forskarskattenämnden får anmoda sökanden att inom viss tid komma in med de ytterligare upplysningar som nämnden anser sig behöva för att pröva om förutsättningar för tillämpning av denna lag föreligger.

Forskarskattenämndens beslut

23 § Forskarskattenämndens beslut skall innehålla uppgift om den tid beslutet avser.

24 § Arbetsgivaren och arbetstagaren skall underrättas om Forskarskattenämndens beslut.

25 § Forskarskattenämndens beslut får inte överklagas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången vid 2001 års taxering.

2. I fråga om arbetstagare som vid ikraftträdandet innehar ett tillfälligt arbete i Sverige skall prövningen ske med utgångspunkt i förhållandena vid anställningens början.

3. I fall då det tillfälliga arbetet påbörjas före den 1 april 2000 skall vid tillämpning av 21 § andra stycket i stället gälla att ansökan skall ha kommit in till Forskarskattenämnden senast den 1 juli 2000.

4. Genom lagen upphävs lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige. Den upphävda lagen skall dock tillämpas i fråga om sådana skattelättnader för vilka Forskarskattenämnden genom beslut som har meddelats före ikraftträdandet har funnit förutsättningar föreligga under viss tidsperiod. Detta gäller emellertid inte om ansökan görs enligt punkt 2.

5. Har ansökan om tillämpning av äldre regler kommit in till Forskarskattenämnden före utgången av år 1999 och har ärendet inte

avgjorts före ikraftträdandet av denna lag skall de nya bestämmelserna Prop. 2000/01:12 tillämpas på sådan ansökan.

Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att 31 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

31§¹

Till tjänst räknas anställning, uppdrag och annan inkomstgivande verksamhet av varaktig eller tillfällig natur, om den inte är att hänföra till näringsverksamhet eller till inkomst av kapital enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Med tjänst likställs rätt till

- a) pension,
- b) livränta, som utgår på grund av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkring eller annorledes än på grund av försäkring och inte utgör vederlag vid avyttring av egendom,
- c) ersättning, som i annan form än livränta utgår på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring, tagen i samband med tjänst,
- d) undantagsförmåner, samt
- e) periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, i den mån beloppet inte är undantaget från skatteplikt enligt 19 § och inte heller utgör vederlag vid avyttring av egendom.

Till tjänst räknas inte sådan inkomst på vilken lagen (1999:000) om särskild inkomstskatt för utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige är tillämplig.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången vid 2001 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1990:650.

Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 1 kap 2 §, 5 kap. 1 § och 11 kap 14 § skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Lagen gäller också vid redovisning och betalning av

1. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,

2. skatt enligt lagen (1999:000) om särskild inkomstskatt för utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige,

2. skattetillägg och förseningsavgift i fråga om sådan skatt som avses i 1, och

3. skattetillägg och förseningsavgift i fråga om sådan skatt som avses i 1 och 2, och

3. ränta på skatt, skattetillägg eller avgift som avses i 1 och 2.

4. ränta på skatt, skattetillägg eller avgift som avses i 1–3.

5 kap.

1 §

Den som betalar ut ersättning för arbete, ränta eller utdelning är skyldig att göra skatteavdrag enligt bestämmelserna i detta kapitel vid varje tillfälle då utbetalning sker.

Den som betalar ut skattepliktig ersättning för arbete, ränta eller utdelning är skyldig att göra skatteavdrag enligt bestämmelserna i detta kapitel vid varje tillfälle då utbetalning sker.

11 kap.

14 §

Sedan den slutliga skatten har bestämts skall skattemyndigheten göra en avstämning av skattekontot.

Innan avstämning görs skall skattemyndigheten

1. från den slutliga skatten göra avdrag för

a) debiterad F-skatt och särskild A-skatt,

b) avdragen A-skatt,

c) A-skatt som skall betalas på grund av beslut enligt 12 kap. 1 § andra stycket,

d) skatt som överförts från stat med vilken Sverige har ingått överenskommelse om uppörd och överföring av skatt,

e) skatt som betalats enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. för den tid under

beskattningsåret då den skattskyldige varit bosatt i Sverige eller Prop. 2000/01:12
stadigvarande vistats här,

*f) skatt som betalats enligt lagen
(1999:000) om särskild
inkomstskatt för utländska
experter, forskare och andra
nyckelpersoner vid tillfälligt
arbete i Sverige för tid under
beskattningsåret då A-skatt skulle
ha betalats,*

2. till den slutliga skatten lägga

a) skatt som betalats tillbaka enligt 18 kap. 3 § första stycket,

b) skatt som överförs till en annan stat enligt 18 kap. 5 §

första stycket, och

c) skattetillägg och förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

Förslag till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (1981:691) om socialavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

4 §¹

Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall bortses från

1. ersättning till en och samme arbetstagare om den under året inte uppgått till 1 000 kronor,

3. ersättning till arbetstagare vid sjukdom eller ledighet för vård av barn eller med anledning av barns födelse, till den del ersättningen motsvarar sjukpenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning som arbetsgivare får uppbära enligt 3 kap. 16 §, 4 kap. 18 § eller 22 kap. 12 § lagen (1962:381) om allmän försäkring,

4. ersättning för vilken skall betalas särskild inkomstskatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,

5. ersättning som en arbetsgivare utgett till barn för arbete som utförts i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för ersättningen inte får göras vid inkomsttaxeringen,

6. ersättning till den del denna motsvarar kostnader i arbetet som arbetstagare haft att täcka med ersättningen,

8. ersättning för arbete som har utförts utomlands, till den del denna inte räknas som lön enligt 2 kap. 3 § första stycket lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller enligt 2 kap. 16 § andra stycket samma lag inte är pensionsgrundande inkomst,

9. ersättning för skiljemannauppdrag i fall där parterna i skiljeförfarandet är av utländsk nationalitet,

10. ersättning som på grund av bestämmelserna i 5 § lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige inte utgör skattepliktig intäkt,

10. ersättning som på grund av bestämmelserna i 5 och 6 §§ lagen (1999:000) om beskattning av utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige inte utgör skattepliktig intäkt,

11. ersättning som avses i 3 kap. 2 a § lagen om allmän försäkring,

12. intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i kommunalskattelagen (1928:370),

13. sådan ersättning som enligt 1 § första stycket 1–5 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt,

14. ersättning till en och samme idrottsutövare från en sådan ideell förening som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig

¹ Senaste lydelse 1998:679.

verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte uppgått till ett halvt prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring,

15. före utgången av år 1992 utbetalade ersättningar från en vinstandelsstiftelse, som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen om allmän försäkring, till den del de inte utgör ersättning för arbete för stiftelsens räkning,

16. sådan ersättning från en vinstandelsstiftelse eller en annan juridisk person med motsvarande ändamål från vilken enligt de fyra sista meningarna i 3 kap. 2 § andra stycket lagen om allmän försäkring skall bortses vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst,

17. ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av juni 1993 om ersättningen avser tid därefter och utgår på grund av ansvarighetsförsäkring vilken åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer,

18. ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992 om skadan anmäls till allmän försäkringskassa efter utgången av juni 1993 och ersättningen utgår på grund av sådan ansvarighetsförsäkring som anges i 17,

19. ersättning enligt 2 kap. 5 § lagen om inkomstgrundad ålderspension.

Bestämmelsen i första stycket 6 är tillämplig endast om kostnaderna kan beräknas uppgå till minst 10 procent av arbetstagarens ersättning från arbetsgivaren under utgiftsåret. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får fastställa schablon för beräkning av arbetstagares kostnader i viss verksamhet. Schablonen skall avse bestämda yrkesgrupper och grundas på de genomsnittliga kostnaderna inom respektive grupp.

Bestämmelserna i första stycket 17 och 18 gäller endast ersättning som inte avser de första 180 dagarna efter skadetillfället och som för en och samme arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring.

I fråga om inkomst från fåmansföretag och fåmansägt handelsbolag skall föreskrifterna i punkt 13 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas vid bestämmande av avgiftsunderlaget.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Häriigenom föreskrivs att 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.**1 §¹**

Sekretess gäller i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Motsvarande sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som avses i skatteregisterlagen (1980:343) för uppgift som har tillförts sådant register och hos kommun eller landsting för uppgift som lämnats dit i ett ärende om förhandsbesked i skatte- eller taxeringsfråga. Uppgift hos Tullverket får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. För uppgift i mål hos domstol gäller sekretessen endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Detsamma gäller uppgift som med anledning av överklagande hos domstol registreras hos annan myndighet enligt 15 kap. 2 § första stycket 3 eller 4. Har uppgift i mål hos domstol erhållits från annan myndighet och är den sekretessbelagd där, gäller dock denna sekretess hos domstolen, om uppgiften saknar betydelse i målet.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och, med undantag för arvsskatt och gåvoskatt, annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift samt skattetillägg och förseningsavgift. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Sekretessen gäller inte beslut, varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs, såvida inte beslutet meddelas i ärende om

1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga,
 2. medgivande att skattepliktig intäkt enligt reglerna om statlig inkomstskatt inte skall anses uppkomma vid avyttring av aktier i fåmansföretag,
 3. beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden.
3. beskattning av utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarande vid beskattning eller om

¹ Senaste lydelse 1997:522.

skatteregister. Vidare får utan hinder av sekretessen uppgift i en Prop. 2000/01:12
revisionspromemoria lämnas till förvaltare i den reviderades konkurs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över promemorian Beskattning av utländska nyckelpersoner (Ds 1999:25)

Riksskatteverket, Riksförsäkringsverket, Delegationen för utländska investeringar i Sverige ISA, Handelshögskolan i Stockholm, Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, Forskarskattenämnden, Kammarrätten i Göteborg, Landsorganisationen i Sverige, Svenska Arbetsgivareföreningen, Svenska Revisorsamfundet SRS, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Sveriges Industriförbund, Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR, Företagarnas Riksorganisation, Tjänstemännens Centralorganisation, American Chamber of Commerce in Sweden, Närings- och teknikutvecklingsverket, Naturvetenskapliga forskningsrådet, Medicinska forskningsrådet och Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet.

Yttrande har också inkommit från Svensk Handel, Pharmacia &Upjohn, Stockholms Handelskammare, Näringslivets Skattedelegation och Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB.

Lagrådsremissens lagförslag

1. Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229) dels att 11 kap. 22 och 23 §§, 12 kap. 3 § samt rubriken närmast före 11 kap. 22 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 11 kap. 23 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Ersättningar till utländska forskare

Ersättningar till utländska experter, forskare m. fl.

22 §

Sådana ersättningar och förmåner som avses i 23 § och som lämnas på grund av en tillfällig anställning eller ett tillfälligt uppdrag i Sverige till en forskare som inte är svensk medborgare skall inte tas upp, om

Experter, forskare eller andra nyckelpersoner skall vid tillfälligt arbete i Sverige inte ta upp sådan del av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån och sådana ersättningar för utgifter som avses i 23 § om arbetet avser

– anställningen eller uppdraget avser kvalificerat forsknings- eller utvecklingsarbete med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, och

1. specialistuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, eller

2. kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, eller

3. företagsledande uppgifter eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag.

Första stycket gäller bara om

– arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige,

– arbetstagaren inte är svensk medborgare,

– forskaren omedelbart innan han började arbeta i Sverige var bosatt och verksam utomlands eller vistades här en kortare tid för uppdrag inom sitt verksamhetsområde utan att vara att anse som bosatt här.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas bara under en tid av högst två år eller, om det finns särskilda skäl, högst fyra år under en tioårsperiod.

Frågan om förutsättningarna enligt första stycket att inte ta upp sådana ersättningar och förmåner är uppfyllda prövas av Forskar-skattenämnden enligt lagen (1999:1305) om Forskarskatte-nämnden.

– arbetstagaren inte varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som föregått det kalenderår då det tillfälliga arbetet påbörjas, och

– vistelsen i Sverige är avsedd att vara högst fem år.

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas bara under de tre första åren av den tidsbegränsade vistelsen.

23 §

Bestämmelserna i 22 § gäller

1. ersättning för utgifter som forskaren på grund av vistelsen i Sverige har haft

– för bostad i Sverige,
– för flyttning till eller från Sverige,

– för egna och familjemedlemmars resor mellan Sverige och hemlandet, och

– i form av avgifter för barns skolgång i Sverige, samt

2. förmån av bostad i Sverige.

Bestämmelserna i 22 § gäller

1. 25 procent av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån av det tillfälliga arbetet, och

2. ersättningar för utgifter som arbetstagaren på grund av vistelsen i Sverige har haft för

– flyttning till eller från Sverige,

– egna och familjemedlemmars resor mellan Sverige och tidigare hemland, dock högst två resor per person och kalenderår, och

– avgifter för barns skolgång i (grundskola och gymnasieskola).

Som lön behandlas även sådana ersättningar i samband med sjukdom som avses i 30 § 1, 2 och 4 samt 42 § under förutsättning att ersättningen helt eller till huvudsaklig del grundar sig på det tillfälliga arbetet.

(22 § tredje stycket)

Frågan om förutsättningarna enligt *första stycket att inte ta upp sådana ersättningar och förmåner* är uppfyllda prövas av Forskarskattenämnden enligt lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden.

23 a §

Frågan om förutsättningarna enligt 22 § är uppfyllda prövas av Forskarskattenämnden enligt lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden.

12 kap.

3 §

Om den skattskyldige får sådan ersättning som enligt 11 kap. 21 eller 28 § inte skall tas upp, får de utgifter som ersättningen är avsedd att täcka inte dras av.

Om den skattskyldige får sådant skattefritt bidrag vid utbildning eller arbetslöshet som avses i 11 kap. 27 § tredje stycket, 34 § andra stycket och 35 §, får de utgifter som bidraget är avsett att täcka inte dras av.

Utgifter som täcks av sådana ersättningar till utländska forskare som enligt 11 kap. 22 och 23 §§ inte skall tas upp, får inte heller dras av.

Utgifter som täcks av sådana ersättningar till utländska *experter, forskare eller andra nyckelpersoner* som enligt 11 kap. 22 § och 23 § *första stycket 2* inte skall tas upp, får inte heller dras av.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001 och tillämpas första gången vid 2002 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock tillämpas på beslut som meddelats av Forskarskattenämnden enligt den upphävda lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige.

2. Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden

dels att nuvarande 3 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före nuvarande 5 § skall utgå,

dels att nuvarande 4, 5, 6, 7, 8 respektive 9 § skall betecknas 3, 6, 5, 8, 9 respektive 10 §,

dels att 1 och 2 §§, nya 3, 5, 6, 8 och 9 §§ samt rubrikerna närmast före 1 och 2 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före nuvarande 9 § skall sättas närmast före nya 10 §,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 4 och 7 §§, samt närmast före nya 6 och 8 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Uppgifter

Uppgifter *m.m.*

1 §

Forskarskattenämnden prövar frågan om de förutsättningar för skattelättnader som anges i 11 kap. 22 § inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda.

Vid tillämpningen av denna lag är arbetstagare den som tar emot ersättning och arbetsgivare den som betalar ut ersättning.

Sammansättning

Sammansättning *m.m.*

2 §

Forskarskattenämnden är knuten till Riksskatteverket. Ordförande i nämnden är Riksskatteverkets generaldirektör med överdirektören i verket som personlig suppleant.

Nämnden skall i övrigt bestå av tre ledamöter, var och en med en personlig suppleant. Av ledamöterna skall en ha särskild insikt i beskattningsfrågor och två särskild insikt i forskningsfrågor. Motsvarande gäller deras suppleanter.

Forskarskattenämnden består av sex ledamöter och fem personliga ersättare. Ledamöterna och ersättarna förordnas av regeringen för högst fyra år i taget.

Regeringen utser bland ledamöterna en ordförande och en vice ordförande samt bland ersättarna en ersättare för vice ordföranden. Dessa tre skall ha särskild insikt i beskattningsfrågor. Övriga ledamöter och ersättare skall ha särskild insikt i företagslednings-, forsknings- eller produktutvecklingsfrågor.

Svenska Arbetsgivareföreningen och Sveriges Industriförbund skall gemensamt ge förslag till en ledamot och en ersättare. Vetenskapsrådet skall ge förslag till två ledamöter och två ersättare. Närings- och teknikutvecklingsverket skall ge förslag till en ledamot och en ersättare.

3 §

En *suppleant* får kallas att delta i behandlingen av ett ärende i stället för ledamoten, om han har särskild sakkunskap inom det område som ärendet avser.

Om *ersättaren* har särskild sakkunskap inom det område som ärendet avser får han kallas att delta i behandlingen av ett ärende i stället för ledamoten.

4 §

Forskarskattenämnden är beslutför när ordföranden och minst tre andra ledamöter är närvarande vid sammanträdet. Nämnden är dock beslutför med tre ledamöter, bland dem ordföranden, om samtliga är ense om beslutet.

5 §

Om det framkommer skiljaktiga meningar vid en överläggning, tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken om omröstning i tvistemål.

Forskarskattenämnden är beslutför med ordföranden och två ledamöter, om de är ense om beslutet.

Om det framkommer skiljaktiga meningar vid en överläggning, tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken om omröstning i tvistemål.

Ansökan

6 §

En ansökan till Forskarskattenämnden skall vara skriftlig och avse en viss *forskare*. Ansökan får göras, *förutom av forskaren, av den som anlitar eller avser att anlita forskaren och av arbetsgivaren i utlandet om forskaren kvarstår i dennes tjänst.*

En ansökan till Forskarskattenämnden skall vara skriftlig och avse en viss *person*. Ansökan får göras *av arbetstagaren eller arbetsgivaren.*

Ansökan skall ha kommit in till nämnden senast tre månader efter det att arbetstagaren påbörjat det

tillfälliga arbetet. Ansökan skall innehålla de uppgifter som behövs för att nämnden skall kunna pröva ansökan.

7 §

Forskarskattenämnden får förelägga sökanden att inom viss tid komma in med de ytterligare upplysningar som nämnden anser sig behöva för att pröva ansökan.

Beslut

8 §

Om Forskarskattenämnden finner att förutsättningarna för skattelättnader är uppfyllda, skall det anges i beslutet vilken tid beslutet avser.

9 §

Forskaren och den som anlitar eller avser att anlita forskaren skall underrättas om nämndens beslut, även om han inte är sökande.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001 och tillämpas första gången vid 2002 års taxering.

2. I fråga om arbetstagare som vid ikraftträdandet av denna lag innehar ett tillfälligt arbete i Sverige skall prövningen ske med utgångspunkt i förhållandena vid anställningens början.

Om en sådan ansökan bifalls, gäller inte ett beslut som före ikraftträdandet av denna lag meddelats av Forskarskattenämnden enligt den upphävda lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige för tid som det nya beslutet avser.

3. I fall då det tillfälliga arbetet påbörjas före den 1 april 2001 skall vid tillämpning av 6 § andra stycket i stället gälla att ansökan skall ha kommit in till Forskarskattenämnden senast den 1 juli 2001.

4. Ansökan som har kommit in till Forskarskattenämnden men inte avgjorts före ikraftträdandet av denna lag prövas enligt de nya reglerna.

3. Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter¹ skall införas en ny paragraf, 3 kap. 11 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

11 §

Kontrolluppgift om lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån för utländsk expert, forskare eller annan nyckelperson som avses i 11 kap. 22 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall även avse den del av ersättningen eller förmånen som enligt 11 kap. 22 och 23 §§ samma lag inte skall tas upp som intäkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001 och tillämpas första gången på kontrolluppgift till ledning för 2002 års taxering.

¹ Tidigare 11 § upphävd genom 1990:1136.

4. Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

1 §

Den som betalar ut ersättning för arbete, ränta eller utdelning är skyldig att göra skatteavdrag enligt bestämmelserna i detta kapitel vid varje tillfälle då utbetalning sker.

Den som betalar ut ersättning för arbete, ränta eller utdelning *skall tas upp som intäkt* är skyldig att göra skatteavdrag enligt bestämmelserna i detta kapitel vid varje tillfälle då utbetalning sker.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

5. Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

1 §¹

Sekretess gäller i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Motsvarande sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som avses i skatteregisterlagen (1980:343) för uppgift som har tillförts sådant register och hos kommun eller landsting för uppgift som lämnats dit i ett ärende om förhandsbesked i skatte- eller taxeringsfråga. Uppgift hos Tullverket får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. För uppgift i mål hos domstol gäller sekretessen endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Detsamma gäller uppgift som med anledning av överklagande hos domstol registreras hos annan myndighet enligt 15 kap. 2 § första stycket 3 eller 4. Har uppgift i mål hos domstol erhållits från annan myndighet och är den sekretessbelagd där, gäller dock denna sekretess hos domstolen, om uppgiften saknar betydelse i målet.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och, med undantag för arvsskatt och gåvoskatt, annan direkt skatt samt omsättningskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund samt skattetillägg och förseningsavgift. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Sekretessen gäller inte beslut, varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs, såvida inte beslutet meddelas i ärende om

1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga,
2. medgivande att skattepliktig intäkt enligt reglerna om statlig inkomstskatt inte skall anses uppkomma vid avyttring av aktier i fåmansföretag,
3. beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden.

3. beskattning av utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner vid tillfälligt arbete i Sverige när beslutet har fattats av

¹ Lydelse enligt prop. 1999/2000:126.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarande vid beskattning eller om skatteregister. I artiklarna 6.1 och 8.3 i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande av vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i viss immateriell äganderätt finns bestämmelser om att uppgift i vissa fall får lämnas till enskild. Vidare får utan hinder av sekretessen uppgift i en revisionspromemoria lämnas till en förvaltare i den reviderades konkurs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2000-09-07

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Leif Thorsson, regeringsrådet Rune Lavin.

Enligt en lagrådsremiss den 17 augusti 2000 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden,
3. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
4. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
5. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av sakkunniga Kerstin Boström.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen

11 kap. 22 §

Enligt den föreslagna nya lydelsen av paragrafen skall däri angivna nyckelpersoner vid ”tillfälligt arbete” i Sverige inte ta upp intäkter som anges i 23 §. Det citerade uttrycket återfinns i rubriken till den upphävda lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige. Av den nuvarande lydelsen av 22 §, som härrör från den upphävda lagen, liksom av förarbetena till nämnda lag (prop. 1984/85:76 s. 14) framgår emellertid att bestämmelsen avser endast anställning eller uppdrag, inte självständigt bedriven verksamhet, vare sig denna skulle anses vara näringsverksamhet eller ej. Att så alltjämt skall vara fallet bör framgå av lagtexten.

Det avgörande för skattelättnaden synes vara att vistelsen i Sverige är tidsbegränsad, inte att anställningen eller uppdraget är det. En anställning hos en utländsk arbetsgivare med fast driftställe i Sverige skulle sålunda kunna ha längre varaktighet än vistelsen i Sverige, men denna får vara högst fem år. På samma sätt kan en anställning gälla tills vidare hos en arbetsgivare som hör hemma i Sverige och den föreslagna lättnadsregeln bli tillämplig under en högst femårig vistelse i Sverige, även om anställningen sedan alltjämt består men arbete i anställningen utförs i annat land med fast bosättning där. Om detta skall rättvisande återges i lagtexten bör ordet ”tillfälligt” (arbete, anställning eller uppdrag) strykas i 22 §:s inledning.

Om emellertid avsikten är att, liksom i den upphävda 1984 års lag, det är anställningen eller uppdraget i Sverige som måste vara mindre varaktigt, framstår det likväl som lämpligare att ordet ”tidsbegränsat”

används i stället för ordet ”tillfälligt” (jfr vad som anförts enligt remissen av Riksskatteverket angående förhållandet att uttrycket ”tillfällig vistelse” brukar syfta på en så kort vistelse som mindre än sex månader, vilket skulle leda till slutsatsen att ordet ”tillfälligt” blir missvisande).

Lagtexten kan förslagsvis, såvitt avser inledningen till första stycket, ges lydelsen ”Experter, forskare eller andra nyckelpersoner skall inte ta upp sådan del av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån på grund av anställning eller uppdrag i Sverige eller sådana ersättningar för utgifter som avses i 23 §, om anställningen eller uppdraget avser”. Anses det erforderligt att anställningen eller uppdraget skall vara tidsbegränsat (”tillfälligt”) kan detta lämpligen anges i andra styckets tredje strecksats: ”– såväl vistelsen i Sverige som anställningen eller uppdraget är avsedda att vara högst fem år.”

Följs Lagrådets förslag leder detta till följdändringar i 23 § första stycket 1 samt andra stycket in fine.

Övergångsbestämmelserna

De föreskrifter som tagits upp i punkten 2 i övergångsbestämmelserna till den föreslagna lagen om ändring i lagen om Forskarskattenämnden rör inte förfarandet i nämnden utan de materiella förutsättningarna för nämndens prövning samt verkan av äldre beslut. Föreskrifterna har sin plats bland övergångsbestämmelserna till förevarande lag. Dessa bör punktindelas, varvid ikraftträdandebestämmelsen blir punkten 1, nuvarande andra meningen blir punkten 2 och de från den föreslagna lagen om ändring i lagen om Forskarskattenämnden hämtade bestämmelserna blir punkten 3.

Förslaget till lag om ändring i lagen om Forskarskattenämnden

Följs Lagrådets förslag under 11 kap. 22 § förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen föranleder det en ändring i 6 § andra stycket första meningen samt i punkterna 2 och 3 övergångsbestämmelserna.

7 §

Det ligger i sökandens eget intresse att förse Forskarskattenämnden med erforderlig information. Om sökanden skulle underlåta detta, riskerar han ett avslag på sin ansökan. Nämnden skall dock inom ramen för sin allmänna serviceskyldighet enligt 4 § förvaltningslagen hjälpa den enskilde till rätta i viss omfattning, bl.a. genom att anvisa honom hur utredningen bör kompletteras. Den föreslagna paragrafen kan sägas erinra om denna serviceplikt. Lagrådet anser mot denna bakgrund ordet ”förelägga” i lagtexten inte vara adekvat och förordar därför ordet ”anmoda”.

10 §

Trots rubriken ”Överklagande” föreskrivs i paragrafen att Forskarskattenämndens beslut *inte* får överklagas. Frågan är dock om inte

nämndens beslut bör gå att överklaga och således bli föremål för domstols prövning. Nämnden blir till följd av bestämmelsen i paragrafen exklusivt behörig att pröva förutsättningarna för skattelättnader i 11 kap. 22 § inkomstskattelagen. Nämnden utför inte här någon dispensprövning utan tillämpar utförliga, materiella bestämmelser. Varken skattemyndighet eller skattedomstol har rätt att på något stadium av handläggningen av ett skattemål pröva en fråga av denna art. Såvitt Lagrådet har sig bekant finns det inte något annat jämförbart fall där en inkomstskattefråga inte kan hänskjutas till domstols prövning. Den tidsvinst som handläggningssmässigt kan uppnås med ett överklagandeförbud får vägas mot den enskildes intresse av att kunna få ett avslagsbeslut överprövat av förvaltningsdomstol.

Lagrådet förordar att Forskarskattenämndens beslut skall kunna överklagas. Därvid måste särskilda överväganden göras beträffande instansordningen, det allmännas ställning som motpart i processen och sekretesskyddet i domstolsmålet.

Övergångsbestämmelserna

Som förut anförts bör punkten 2 flyttas över till den föreslagna lagen om ändring i inkomstskattelagen. Nuvarande punkten 3 blir därvid punkten 2.

Innehållet i punkten 4 följer av allmänna principer för övergångsförhållanden i fråga om förfaranderegler. Den är därför överflödigt och bör utgå.

Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen

Följs Lagrådets förslag under 11 kap. 22 § förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen föranleder det en ändring i 9 kap. 1 § tredje stycket 3.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 september 2000

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Freivalds, Thalén, Winberg, Ulvskog, Lindh, Sahlin, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Messing, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lejon, Lövdén, Ringholm

Föredragande: statsrådet Ringholm

Regeringen beslutar proposition 2000/01:12 Beskattning av utländska nyckelpersoner